

Adósok postája
 száma in num.
 No. 224718/928
 Szerkesztőség
 és kiadóhivatal:
 Ctrj. Str.
 Baron L. Pop
 16. Telefon: 8-61. Előfizetési árak:
 Havonta 110, negyedévre 320, fél-
 évre 600, egészévre 1200
 Cídre: Havonta
 12, a
 hetek díja
 KELET as
 díjazás egyetle
 Okkaink után
 és megjelölés

ROMANIA

LEU-POSTA

KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

M. Kamaszter Robert Budapest
Pisat r 2. l.

Helyesírók
 leveleket nem
 fogadunk el.
 — Kéziratok
 megőrzését és visszaküldését
 vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton
 Ernő. Felelős szerkesztő: János
 Ferenc. Budaörsi szerkesztő: Mátyás
 Zsigi Ernő. Strada Cobălcescu 53
 Vasárnap, 1936. február 23.
 5696. EV. SEVAT 30 XIX. EVF. 45 SZAM

Politikai miniatűr

Nem türeink házipanamákat — mondotta egykoron Lupu és a Vaida-kormány megremegett. A nemzeti parasztpárt össze-szaladt. Panama?

Szokatlan.
 És dagadt, dagadt, dagadt a Skoda-botrány. Lupu doktor teleplezett és olyan messzire ment a teleplezéseken, hogy végső konzekvenciájuként az egész ügynek — visszalépett a nemzeti parasztpártba.

Boldog újságírók! Két éve megszabadultak az anyagnélküliség gondjától.
 A Skoda-ügy adott anyagot bőven. Kompromittált politikusok hosszú soráról ránthatták le a leplet vagy boríthatták őket a hazugságok jótékony leplébe.
 Milyen szép anyag volt...
 Béke poraira.

Meghalt a panama. Cihosky tábornokot felmentették. Sőt — maga az ügyész, a semmitőszéki főügyész, kéte a felmentését.
 Nem volt hát panama. Az egész csak néhány ijedős természetű politikus ideges álma volt. Pszichopathológiai eset.
 A történelem azonban örök mozgás. És mindig megismétlődik.
 Ezért van az, hogy most újra panamáról beszélnek országszerte.

A panama természete nem olyan, mint a Skoda-ügy volt. Sokkal nyilvánvalóbb. Nem kellett kulföldre utazni senkinek. Egyszerűen csak devizapanama. Nagyszabású és megfélemlítő politikai háttérrel bíró panama.
 A Cagero-ügyről van szó, melynek parlamenti vitáját nagyon egyszerűen próbálja megoldani a többség.

Egyszerűen nem engedi beszélni Madgearut. Sok lud dicsónót győz és a liberális többség képviselői olyan lármát csapnak, hogy Madgearu szónoki művésze elvész a képviselők üvöltő köröskörében lármájában.
 Határozottan sikeres védekezés mód.
 És bizonyítja, hogy a liberális többségnek alapos oka van félni a nemzeti parasztpárti vezér teleplezéseitől.

Hogyan is meri? Hozzá akar nyulni ehhez a kis házipanamához?
 Madgearu? Es ordítanak a képviselők: Feketeszesz, Skoda, szövetkezeti bank! A Cagero-ügy? Hát panama ez?
 Meglátják: két év múlva mindenkit rehábitálni fognak benne.
 Most meg botrányt akarnak belőle csinálni. Hát van ebben ráció?
 Vagy kormányon vagyunk, vagy nem...

A magdeburgi beszéd

Ravasz, de mindazonáltal átlátszó ürügykeresésnek valóságos mesterműve az a beszéd, amelyet tegnap mondott el Magdeburgban a német propaganda-miniszter.

Göbbels ur beismerte, hogy a nemzeti szocialista kormányok ma egyetlen célja van: Németország felfegyverzése s mindama célok, amelyeket a náci kormányrajövetelük előtt tűztek ki, jelentéktelen mellékcélokká zsugorodtak össze.

Németország népe csak éhezzen és fázson tovább is — a fő a nehézipari mágánások kasszáinak megtömése és a „zsidó-ellenesség” letiprása.

E két főcél igazolására természetesen ürügyek is kellett a propaganda-miniszter urnak — előrangaita tehát a francia-orosz kölcsönös segélynyújtási egyezményt, mint a zsidó világmáfia művét, amelynek Németország letiprása a célja.

Az ürügyek előrangításával egyidejűleg Göbbels szokatlan őszinteséggel ismert be Németország külpolitikai helyzetének súlyos voltát, amivel azonban csak a német fegyverkezés jogosságát akarta alátámasztani anélkül, hogy a nemzeti szocializmus szörnyceteg vezetőit tette volna felelőssé a súlyos külpolitikai helyzetért.

Természetesen arról is elfeledkezett megemlékezni Göbbels, hogy a francia-szovjet paktum nem előidézője, hanem csupán következménye volt ama agresszív és barbár politikának, amely elméletileg a Führer „Mein Kampf”-jában van lefektetve s amely gyakorlatilag már a náciuralom első évében a versaillesi szerződés nyílt megszegésére és a Népszövetség otthagadására vezetett.

Göbbels természetesen kikelt a spanyolországi és délamerikai baloldali győzelmek ellen is,

Madgearu elmondhatta replikáját a Cagero-ügyben

Többségi képviselő támadta a kamarában a kormányt az egyenruhás alakulatok miatt. A szenátus validálta luca mandátumát

Bucuresti, február 22. (Az Uj Kelet tud.) A kamara mai ülését óriási érdeklődés előzte meg politikai körökben, mert a nemzeti parasztpárt el volt készülve arra, hogy amennyiben Madgearu nem kapja meg a szót, hogy replikázzon a Cagero ügyben Costinescu válaszára, úgy a párt képviselői ki fognak vonulni a kamarából. Erre azonban nem kerülhet sor, mert a kormánypárt hozzájárult ahhoz, hogy Madgearu replikáját elmondhassa.

Nápirend előtt Solomon, nemzeti parasztpárti képviselő tiltakozott az ellen, hogy öt fegyelmi elv utalták, mert nem engedte Madgearut letorkolni.

Ezután Costinescu miniszter kéri a kamarát, adják meg a szót a replikára Madgearunak, mert a kormánynak a Cagero-ügyben nincs semmi titkolni valója. A kamara hozzájárul ehhez, mire a vihar elül.

Fotino, a kamara alelnöke lép ezután a tribünre. Megmagyarázza, hogy az utóbbi időben miért nem elnököl a kamara ülésén. Szerinte a kamara plénuma többször deavualta az elnökséget. Emlékezteti a képviselőket a

Robu és Ianculescu-botrányokra, amikor a fegyelmi bizottság a zavargó képviselőket megbüntette, ám a plénum a szankciókat nem hagyta jóvá. Nem lehet akkor elnökölni, ha rendbontó képviselőkkel szemben alkalmazott szankciókat a plénum hatálytalanítja.

Izacescu validista képviselő arról beszél, hogy Constanta-megyét elárastották az idegenek, akik kiszidolozták a lakosságot.

Plesa többségi képviselő, aki Bratianu Dinu hívei közé tartozik, csodálkozását fejezi ki afőlt, hogy sem az igazságügy, sem a belügyminiszter nem hajtoták végre az egyenruhás alakulatok elleni törvényt, sőt fel sem osztatták ezeket az alakulatokat. Rámutat arra, hogy ebben a kérdésben már interpellált egyszer, azonban semmilyen választ nem kapott.

Ezután Madgearu lépett a tribünre és felszólalva érdeklődés közepette kezdte meg replikáját a Cagero-ügyben.

A szenátus ülésén beterveztették a bihori szenátusválasztások validálását. A szenátus luca mandátumát validálta.

Mára összehívták a népszövetségi szankciós bizottságot

Március 2-ra a 18-as bizottságot hívták egybe

GENF, február 22. (Rador.) Vasconcellos február 23-ra, vasárnapra összehívta a szankciós bizottságot, míg a 18-as bizottságot március 2-re hívta egybe.

A 18-as bizottság napirendjén a következő kérdések fognak szerepelni:

1. A szankciók kiterjesztésére vonatkozó javaslat.
2. A szankciók alkalmazásával megbízott szakértőbizottság jelentésének tanulmányozása.

Nagy idegesség Olaszországban az Abessziniának nyújtandó népszövetségi kölcsön lehetősége miatt

Róma, február 22. (Rador.) Hivatalos hadsintéri jelentés szerint Tembien vidéke déli részén néhány őrszár-csatározás folyt le. Az északi és déli frontok többi szakaszain semmilyen esemény nem történt.

A Stefani jelentése szerint a déli harc-vonal az abesszini haderők így oszlanak meg: Keleten, Harrar vidékén Nashibu rasz és Wehib pasa áll majdnem 70 ezer emberrel. A front közepe táján a Ganale Doria és Gestro környékén Merib herceg vezeti az abesszini harcosok 20 ezere tehető csapatait, míg délnyugaton a nagy tavak vidékén Makonnán raszra vannak bízva az abesszini haderők. A harcosok száma itt ismeretlen.

Róma, február 22. (Rador.) A Popolo

d'Italia azt írja, hogy az olasz kormányt nem lepné meg, ha Anglia kölcsönt nyújtana Abessziniának. Nem lenne új dolog, — írja a lap — mert Anglia eddig is hitelt folyósított Abessziniának fegyver-és élelmiszerzállításban. Sokkal aggodalmasabb lenne, ha Eden a szankciós bizottság előtt felvetné Abessziniának pénzügyi segélyezésének kérdését, ami annyit jelentene, hogy Európa szövetkezne az afrikai barbársággal, ami a civilizáció ellen irányulna.

Nápoly, február 22. (Rador.) Ma az Antoniera gőzösön, amelyre bombákat és robbanóanyagokat hajóztak be, robbanás történt. Egy munkás meghalt, négy megsebesült.

ami teljesen érthető is, mert a spanyolországi, franciászói és délamerikai események minden fasizmus számára tényleg riasztó momentumot annak, hogy az elnyomás és népbolondítás korszaka az egész világon lezárulóban van s a demokrácia mindenütt a világon újult erővel indul rohamra a Hitlerék, Göringek és Göbbelsék középkori rezsimje ellen.

Amikor Göbbels a zsidó világegyházzal beszélt, tulajdonképpen a demokrácia közelgő diadalától való féltelméről akart beszélni, amelyet persze a zsidók művének szeretne

feltüntetni, holott ez a népek legszentebb és immár elementáris erővel feltörő szabadságvágyának megnyilatkozása.

Göbbelsék pechjére az antifaszista erők éppen abban a Spanyolországban arattak hatalmas győzelmet, amelyből a zsidóságot már a középkor Göbbelséi kiűzték s amely azóta nyomorba és sötétségbe süllyedt.

Göbbels magdeburgi beszéde a tehetetlen dübögés és az erőteljesnek hitt kifejezésbe burkolt gyengeség jele volt, amelynek nincs többé más kintje, mint a háború vagy a teljes csőd és elbukás.

VILÁG TUKRÓ

John Bull

Hogy egy nép mennyire viszi, az kétségtelenül függ attól, milyen kvalitásokkal rendelkezik. Hogy az angol-szász faj ma a világ legnagyobb részének a ura, tagadhatatlanul ezen nép kiváló tulajdonságainak az eredménye. Ugy ipari, mint pénzügyi téren, valamint administrative kiváló organizációt tudott megteremteni. Ezt látjuk az Egyesült-Államokban, valamint az angol birodalom minden tartományában. Hogy a 40 milliós angol nép egy 400 milliós birodalmat tud őszentartani, az bizonyára kiváló teljesítmény és nem annyira a katonai hatalmon, mint inkább a diplomáciai ügyességen, a pénzügyi és közigazgatási művészetén alapul.

Amikor mi zionisták nyugodt lelkiismerettel az angol birodalom kezére bízunk sorsunkat, éppen arra támaszkodunk, hogy mi is kifogunk tudni velük jönni, mintahogy a többi népek boldogulnak. Ha azóta sok keserves csalódás is ért bennünket, joggal feltehetjük a kérdést, vajjon más gyarmati hatalom másképp, jobban csinálta volna-e? És erre csak egy válaszunk lehet: nem.

Mi zsidók, akik 1800 év óta nélkülözük a hazát, leszoktunk arról, amit hatalmi politikának neveznek. Ami elemünk a béke, mert akkor élvezhetjük mi is a nyugalmat annyira, amennyire. Minden megmozdulás, minden nyugtalanság elsősorban a mi bőrünkre megy. Azért nem is értjük mi sok nép mentalitását, akiknek elemük a harc, az örökös hódítás és terjeszkedés. Mi már megelégednénk a világ egy kis csücskével, csak gyarmat bennünket nyugodtan dolgozni. De nem hagyunk. És mi értetlenül állunk ezen jelenséggel szemben. Pedig érthető. A naiv lilek azt hitték, hogy Anglia egy biblia-szerető nép és csupán szimpátiából vállalta a mandátumot. Holott valójában az angol egy hódító és terjeszkedő nép és Palesztina ezen hódító hadjáratnak egyik láncszeme.

Joggal hihetné valaki, hogy Angliának már elege van. De ez nem oly egyszerű. A világ fejlődik és folyton új erőcsoportulások jönnek létre, amelyek fenyegetik a régi állapotokat. Ha Olaszország Afrikában terjeszkedik, ez fenyegeti Szudánt és azért Angliának szüksége van a Tanató vidékére; ha Japán terjeszkedik Kínában, ez szükségessé teszi India megerősítését és az Indiába vezető utak biztosítását, tehát Irak és Palesztina megerősítését. Ha Oroszország befolyásra tesz szert Iránban és Törökországban, akkor ismét más pozíciókat kell szerezni. Megállás tehát nincs.

Anglia politikája ugy Európában, mint a gyarmatokon egy egyensúlyi állapotot alapszik, amelyben mindig ő játssza a mérleg nyelvének szerepét. Ha Indiában baj van, akkor a mohamedánok lépnek sorompóba, Egyiptomban éppen úgy meg van a maga pártja, mint Irakban vagy Jemenben. És ugyanez a helyzet Palesztinában. Ha az arabok nyugtalankodnak, akkor előráncigálják a Legislativ Councilt, amely ha másra nem, de erre alkalmas, hogy néhány arab vezetőnek jól fizetett szinekurát biztosítson. Ha viszont a zsidók lármáznak, akkor a L. C. megalakítását el lehet halasztani. Közben elő lehet hozakodni egy birtokreformmal, alijah-megszorítással, vagy más egyébbel. Időnként mindkét nép megkapja a magáét és egy időre megnyugzik. Az angolok által kormányozott népeknek ez a metódus meg is felel, mert végeredményben saját hazájukban laknak és remélik, hogy idővel csak felszabadulnak. Nálunk azonban más a helyzet. Minket minden

hazaküldi. Husz-ezer lejt azonnai 10 ezer lejt néhány orosz utján küldte

Leiser Lewi szívesen 20 ezer lejt öndja, hogy Mofo-lan Opera előtt ta-egszóltotta, majd asán fekeresi. Av-lis mentek az ör-lakására. Az elnök a lakás helyraj-milyen volt a ház, az őrnagy lakott. t vallomása. Mofo-lja hogy Leiser és tók volna. A tanu Mofoiescu azonnal ből 10—10 ezer lejt b: 6 Davidda küld-jét, majd egy ezre-hallgattak ki még, nem valótak az d 12 órakor Theo-felüggeszté a tár-tykor délután nyit

Asodikán az angol konferenciát

(Rador.) Március 2-án keretek között a nciát, aminek célja yt létrehozni a két

önre ítétek kész, aki a st merle álni

(Rador.) Az arnsber-pyék 7 hónapi bör-Pömer nevű lelkezt, ációs törvényt és a a hibeit, imádkozza-és miatt elítelt apá-

yszék egy és félév-ann, volt rohamos-zét büntetésével egy-erni a kormány által Stegmann 1933-ban 51.

pénzverde. Londonból zverde az elmúlt év-t külföldi kormányok t émemennyiség fele-tek közti szerepelt a a város főeren heve-gek teljesítőképessé-é, de rendszerint per-ot készítenek.

két amerikai. A mű-zadához nagyon ivé, ytelen módszert próbált-ereskedő lovagias ügy-ereskedő, aki egymá-a város főeren heve-nt egymással, de ugy-átták a párbaj formá-tiltségét. Mntha csak-á hirtelen szóváltak, a ugrott és gépkocsi-hajtottá ellenfele jármű-tilsüketiő robajjal egy-tört, az egyik ki is-ern párbajhóst égett és-va szedték ki a rend-

vv- és Lapkiadó R. T. rada Baron L. Pop 16. száma: 8-61.

oldalról szorítanak és égetően zülkségünk van a világ ama kis csücskére és ezért ez a politika súlyosan az elevenünkbe vág.

Kétségtelen, hogy ha Anglia nemcsak a saját érdekeit nézte volna Palesztinában, hanem kisé a mi érdekeinkre is tekintettel lett volna, ma nem 400 ezer zsidó volna Erec-Izraelben, hanem legalább 1 millió és a zsidókérdés már ma sem volna olyan akut, mint, amilyen. De Anglia miránk semmi tekintettel nincs.

Ez nemcsak az általános, hanem a pénzügyi politikában is meggyílvánul. Amikor Palesztina költségvetése az első években deficitessé volt, gyakran hangzottak el interpellációk az angol parlamentben, amelyek oda konkludáltak, hogy Angliának le kell mondania erről a költséges passzióról. De ma amikor, Palesztina költségvetése óriási fölösleggel zárul, ilyen interpellációk már nincsenek, sőt még az sem jut eszébe senkinek, hogy megkérdezze, mi történik ezekkel a feleslegekkel. Palesztina ma egy kiváló fejőstehén. Évente 200 ezer turista látogatja az országot, ami csak vizumdíjakban 200.000 fontot jövedelmez az angol államkincstárnak, amiből már jónéhány konzulátust el lehet tartani, nem is beszélve arról, hogy 50-60 ezer bevándorlótól ugyancsak beszéd igen csinos összeget. Ehhez hozzájárul egy óriás angol alattvaló eltartása Palesztinában, akiknek a fizetése ami szegényes világunkhoz képest egyenesen fantasztikus. És mindennek tetejébe eddig egy kb. 6 millió fontos költségvetési felesleg. Ha tekintetbe vesszük, hogy a Cionista szervezet 30 éves működése alatt óriási propagandával, nagy erőfeszítéssel mindössze 8 millió fontot tudott felhozni, akkor tudjuk csak felmérni, mit jelent az a hatmillió fontos felesleg. Ne feledjük el, hogy ebbe nem tartoznak bele az említett vizum-díjak, sem a fenntartási költségek. Ez felesleges! És ha megkérdezi valaki (ritkán akad ilyen) a palesztinai kormányt, hogy mire tartalékolja ezt a pénzt, amikor tulajdonképpen nagyon sok tenni való volna az országban és amikor mi zsidók összes kulturális, egészségügyi és népjóléti intézményeinket magunk kell fenntartsuk, akkor az a válasz, hogy félreteszti rosszabb időkre. És most ezek a rosszabb idők bekövetkeztek, van munkanélküliség. Itt volna az ideje a beruházásoknak, a közmunkák-nak, hogy a zsidó munkás a zsidók által kiizsázt pénzén munkát kapjon. De fitymesről szó sincs. A krízisre a válasz nem a közmunka, hanem az allija-korlátozás. Ez a pénz majd stratégiai célokra lesz fordítva, de nem a mi, hanem Anglia érdekében.

Amilyen a pénzügyi politika, olyan a szociális gondoskodás is. Anglia a certifikátok kiosztásánál az ország befogadóképességét veszi tekintetbe, mintha az angol hivatalnokoknak a lordoknak és generálisoknak, biztos adataik volnának arra nézve, hogy mennyi az ország befogadóképessége. Mintha volna egyáltalán a világban egy olyan ember vagy akár egy intézmény, amely valamely terület befogadóképességét meg tudná állapítani. Elvégre egy ország nem egy liter, vagy egy véka, amelynél pontosan meg tudjuk állapítani, hogy ha egy bizonyos mennyiségnél többet öntök beléje, akkor kicsorol. De ezzel Anglia úgy tesz, mintha jót akarna velünk tenni, mert az országot megóvja a krízisektől és a bevándorlótól a munkanélküliségtől. Először is soha nem kértük, hogy óvjon meg bennünket a krízisektől. Kimásztunk mi magunk belőle. A munkanélküliséget pedig saját hazájában sem tudja leküdeni. Vajon miért nem gondoskodik a tranzjordániai krónikus krízisről, ahová nincs zsidó bevándorlás? Avagy miért nem törődik az indiai páriákkal, akik krónikus éhezésben szenvednek, holott több százmillió emberről van szó és Anglia ott már egy évszázad óta az ur? Miért támogatja és tartja ott fenn még most is a középkori hűbéri és kasztréndzert? Talán holmi szociális gondoskodásból? Az araboknak tényleg juttat némi szociális morzsákat — a mi bőrünk-re. Az 50-60 ezer vándor beduin letelepítése érdekében, a mocsarak lecsapolására nem költ egy pennyt sem, de ha egy zsidó akar földet venni, akkor biztos, hogy abból a beduinok részére is lehassit egy darabot. Olyan középkori jogállá-

potokat tart fenn és tetézi a saját törvényeivel, amelyek látszata az arab lakosság védelme, de valójában tág teret nyújt az ügyvedek és kijárok garázdálkodásának, életlehetőséget nyújt a spekulánsok, közvetítők és kétes elemek légióinak és fokozza a zűrzavart, amelyben aztán halásznia Angliának fölöttébb kellemes.

John Bull pénzügyi és szociális politikája nem a mi és nem az arabok jólétét szolgálja, hanem azoknak a bankoknak, vállalatoknak, tisztviselőknek a javát, amelyek az ő erősségét alkotják. Nekünk, a többi gyarmatokkal együtt, kell gondoskodnunk az angliai gyönyörű parkok, vadászterületek jókarban tartásáról, nekünk kell fedeznünk az angol utazási szenvedélyek költségeit, sőt részben az angol munkás fürdőszobájának költségeihez is hozzá kell járuljunk.

És most az a kérdés merül fel, mi a mi teendőnk ilyen körülmények között? A jog és a Népek Szövetsége? A jog a hatalom kezében van és annak kiszolgálója különösen nemzetközi vonatkozásban. A Népszövetség egyelőre egy hatalmi csoport eszköze. A mi szavunk ott nagyon gyenge, nem is hallatszik. Forduljunk el Angliától? Hová? Ez döreség volna. Ne feledjük el, hogy Anglia ma ugyszólván az egyedüli állam, ahol a legkisebb az elfoglaltság a zsidósággal szemben. Nem találunk egyetlen hatalmat sem, amelybe legalább annyira megbizhatnánk. Tisztaban kell lennünk, hogy John Bull első sorban önmagával törődik és eszerint cselekszik. És azért nem is kell várunk

sem többet, sem kevesebbet, mint amennyit mi tudunk harcolni magunknak. Ki kell tartanunk. Ne higyük azt, hogy Anglia mai pozícióját könnyű szerrel szerezte meg. Minden talpalatnyi helyért meg kellett küzdenie, hol a benszülöttekkel, hol a többi imperialista hatalmakkal. Ő is kitartásával és szorgalmával jutott oda, ahol ma van. Ha mi évszázadokon keresztül ölöttet kezekkel néztük a világ eseményeit és ha ma mégis el akarunk valamit érni és számos generáció mulasztásait helyre akarjuk hozni, akkor meg kell érte küzdenünk és az árát meg kell fizessük. Egy országszerzés nem egy sorsjegy és nem egy rómparti, de még csak nem is egy rőfös-üzlet, hanem egy nagy és komoly feladat. De nem kell félnünk ettől a nagy feladattól. A kitartás megtermi a maga gyümölcsseit. Amilyen mértékben megerősödünk és hatalmi tényezővé fejlődünk, olyan mértékben omlanak le az akadályok és válik szabadabb az utunk. Nem szabad kishitűnek lennünk. Mi is egy 16 milliós nép vagyunk. Ha nincs is fegyverünk, de van szorgalmunk, józanságunk, páratlan kitartásunk.

A világnak azonban tudnia kell, hogy nem egy maroknyi élcsapat, hanem ténylegesen a 16 milliós nép küzd azért a kis Palesztináért. Össze kell szednünk csakugyan ezt a 16 milliót, de nemcsak sékel számokban, hanem gazdasági szerveztségben. Ha Anglia csak adókból, vámokból és vizumokból ki tudott szedni belőlünk 8-10 millió fontot, akkor mutassuk meg, hogy a saját részünkre sokkal

Palesztina zsidó lakosságának száma és szociális rétegződése 1936 elején

A Jewish Agency statisztikai hivatalja szerint közel négyszázezer a zsidó lakosság lélekszáma. Közeli haromszázezer zsidó él a városokban és közel százezer a kolóniákon

Jeruzsálem, február 22. A Jewish Agency jeruzsálemi főirodájának statisztikai osztálya hivatalos kimutatást közöl, mely 375 ezer lélekre teszi a zsidók számát Palesztinában 1936 január 1-én, ami Palesztina összlakossága 29,8 százalékának felel meg. Ez a szám hiva alos jellegű és mint ilyen, csak azokat a zsidókat foglalja magában, akiknek rendezett jogi helyzete van Palesztinában. Ez a becslés a következő számokra támaszkodik:

1935 elején, a Jewish Agency statisztikai hivatalának becslése szerint, 300 ezer lelket számolt a zsidó lakosság Palesztinában. 1935-ben, azon turistákat is beleértve, akik utólagos letelepedési engedélyt kaptak, 61.854

Tel-Avivban és környékén	135.000	lélek (1931 novemberében 46.300 volt)
Haifában és környékén	50.000	lélek (1931 novemberében 16.000 volt)
Jeruzsálemben és környékén	71.000	lélek (1931 novemberében 53.800 volt)
Tiberiasban	7000	lélek (1931 novemberében 5400 volt)
Szafetben	2000	lélek (1931 novemberében 2500 volt)
A többi városokban	1000	lélek (1931 novemberében 700 volt)

Ily módon Palesztina városainak zsidó lakossága 284 ezer lelket tesz ki, ami az egész zsidó lakosság 75,9 százaléka.

A falvak zsidósága
A falvakon és kolóniákon lakó zsidók szá-

Petach Tikva és környéke	18.300	lélek (1931 novemberében 8000 volt)
Rechobot	6000	lélek (1931 novemberében 3150 volt)
Chedera	6000	lélek (1931 novemberében 2480 volt)
Rison Lecion	5000	lélek (1931 novemberében 2130 volt)
Herzlija	4000	lélek (1931 novemberében 1220 volt)
Ramat-Gan	3000	lélek (1931 novemberében 1000 volt)
Kfar-Saba	3000	lélek (1931 novemberében 1400 volt)
Emek-Chefer	2000	lélek (1931 novemberében 30 volt)

A többi mezőgazdasági telepítéseken, kvucákban és moszó-ovadimokban 41.500 lélek, 1931 novemberében 22.790 volt.

Eszerint azon négy esztendő alatt, amely az 1931 novemberi népszámlálás óta telt el és amikor 174.600 volt a hivatalos szám az országban élő zsidókról, — 200 ezer lélekkel növekedett Palesztina zsidó lakossága.

A lakosság gazdasági strukturájára, képpen oszlik meg a zsidó lakosság a statisztikai hivatal kimutatásában:

Mezőgazdaságból él közvetlenül 46.000 zsidó lélek, vagyis a zsidó lakosság 14 százaléka. (Az 1931-es népszámlálásnál 27.010 lélek, vagyis a zsidó lakosság 13 százaléka élt mezőgazdaságból.)

Iparból és kézműveségből él 77.000 zsidó, vagyis a zsidó lakosság 23,4 százaléka. (1931-

zsidó bevándorló jött Palesztinába. Ezenkívül 5366 zsidó turista maradt az országban. A zsidó lakosság természetes szaporulata 6400 lélek volt 1935-ben (a differencia 9200 ujszülött és 2800 halálest között). Palesztina zsidó lakosságának növekedése tehát az elmúlt évben 75 ezer lélekre tehető. Ily módon 1936 január elején 375 ezerre becsülhető a zsidók száma Palesztinában. Az egész ország lakosságának száma, a zsidókat is beleértve, 1936 elején egymillió 260 ezer lélek.

A városi zsidó lakosság
A statisztikai hivatal számítása szerint a zsidó lakosság száma:

ben 37.190 lélek, vagyis 24,7 százalék.) Szállítási és közlekedési foglalkozásokban él 20.000 lélek, vagyis 6,1 százaléka. (1931-ben 9830 lélek, vagyis 6,4 százalék.) Építkezésemből él 42.000 lélek, vagyis 12,7 százalék. (1931-ben 13.250 lélek, vagyis 8,8 százalék.) Kereskedeleméből él 66.000 zsidó, vagyis 20 százalék. (1931-ben 28.660 lélek, vagyis 19,1 százalék.) Alkalmazott és tisztviselő családostól 8000 lélek, vagyis 2,4 százalék. (1931-ben 3410 lélek, vagyis 2,2 százalék.) Szabadpályákon él 41.000 zsidó, vagyis 12,4 százalék. (1931-ben 17.490, vagyis 11,6 százalék.) Biztos jövedelemmel rendelkező magánosok száma 20.000, vagyis 6 százalék. (1931-ben 8550 lélek, vagyis 5,7 százalék.)

"QUICK" Terc
Száma: az érzékeny bőr pengéje. Lelk Superba: az érdes szakáll pengéje. Szarvafed: univerzális penge.

többet tudunk felhozni. Mutassuk meg, hogy meg van bennünk minden áldozatkészség és semmi akadálytól nem riadunk vissza. A történelem igazolja, hogy az ilyen áldozatok sohasem hiába valók, hanem busásan meghozzák a kamatjukat. Az angol kormány könnyen elbánik egy cionista exekutívével, de jól meggondolja, ha egy jól meg-ervezett zsidósággal találja magát szemben. Ha 16 millió zsidó szorgalma, áldozatkészsége és munkája döngeti Erec Jisráél kapuit, akkor annak messze hallható hangja van.

Hatalmi erőnk nincs, de a ma harcai nem a csatatereken, hanem a gazdasági szervezeteken dőlnek el. Találjuk már mi is fel egyszer azt a gazdasági szer-vezkedést, amely legalkalmasabb Erec Jisráél minél gyorsabb birtokba vételére.
Dr. Lévi Lajos

Ma tartja meg tisztultó közgyűlést a Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyi-csoportja

Ciuj, február 22. A cluji cionista mozgalom régóta akut problémája a Zs. N. Sz. helyi-csoportjának reorganizációja, mely egyedüli biztosítéka a különböző cionista csoportok és pártok konstruktív együttműködésének. A cluji cionizmus fejlett differenciálódásából adódtak azok a nehézségek, amelyek mindeddig akadályozták ennek a reorganizációnak a keresztülvitelét. A különböző csoportok és pártok közötti tárgyalások az utóbbi hetekben végül olyan eredményre vezettek, amelyek lehetővé teszik a helyi-csoport újraszervezését és biztosítják az összes cionista erők konstruktív együttműködését. A reorganizáció azonban ezután új erők bevonását és aktív részvételét is jelenti és az egész cluji cionista mozgalom teljes felújításának alapjait szolgálja.

A reorganizációt előkészítő pártközi bizottság ma, vasárnap délelőtt fél 11 órára tíz óráig a helyi-csoport reorganizációs és tisztultó közgyűlést, amely a Saion-klub termében fog lezajlani.

- A közgyűlés napirendje a következő:
1. Megnyitó beszéd: dr. Fischer József.
  2. Beszámoló a palesztinai országépítés politikai és általános helyzetéről: Jámber Ferenc.
  3. KKL referátum: Kertész Mártonné.
  4. KH referátum: Weinberger Nándor.
  5. Ifjúsági referátum: Weinberger Nándorné.
  6. Esetleges indíványok.
  7. Jelölőbizottság kiküldése.
  8. Új vezetőség megválasztása.
  9. Előki székfoglaló.

— Aggasztó méreteket öltenek a spanyolországi áradások, Madridból jelentik: A Sevilla tartománybeli áradások aggasztó méreteket öltöttek. A Vöös Kereszt és a rendőrség eddig 2000 családost volt kénytelen lakásaikból eltávolítani és ideiglenes barakokban elhelyezni.

Világsszabadalom

A Romániában is szabadalmazott, szenzációs konkurrenca nélküli korszakkalító

"OLTIS"
olajregeneráló készülékek gyártási engedélyje adó. Bővebbet:

Koch Jenő
vasiparigyára
Budapest, VI. Szondy uca 53.

Herr
nista
másfe
me

Herri

Páizs, február 23. ták a kamarában képviselő letelepedési francia segélynyújtó rán tette a szovjet vezető tagja volt a nak, később azonban val és otthagya a kifogása sem len kamará csüörtök. csaország kizárólag normális kapcsol oroszországgal, az egyezménynek azo többé a normális

Herriot, volt áll jet szerződés apja próbálta megvédelni oldal részéről fés belpolitikai szem — mondotta Herr kizárólag külpolit ikéni. Nincs igazuk hogy az orosz ha értéke. A hiva a szovjet-haderő 1,3 hez hozzájön még kiképzett tartalék hadilészáma 17 m. Herriotnak az a hadseregbe a Néps meit a népszövetsé ben a tagállamok nyújtani olyan ta ian támadás ér. T tek, hogy akkor n szovjetségi tagállam nak. Herriot nem ta fejégetéseit, csehszlovák tábor bálta bizonygatni ke van az orosz v pedig az oroszok.

A szovjet Herriot ezu an a kö-esőről beszélt kő ja ba, mert n ezt a hírelt. Ha a a franciáktól, ak metektől, hiszen l — Az orosz—f mény csak Európá aza az esetre érv területét jogtalan nem kizárólag fól van szó, hín orosz paktumról.

Dorioi képviselő ezután azt próbált jet-külpolitika tel Oroszország belép orosz külpolitiká. Oroszország hitve tonság elve mé viszályban Fran orosz-francia pá áll a népszövetsé locarnó: egyezmé tartja magának a cselekvési szabadszlovákokkal, rom kööt szerződése paktum csak me ződésbeli kötele Ha valaki azt mo paktum ratifikálá kenységét, akkor Franciaország vé rémetek, amikor ződést az oroszok szóló békeegyez

— Nálam senki szág és Németors megbékélés jőjjör. Sohasem feledekez ország a gondola tek terén teremté tett azután a terve, majd gy. — Mi, akik az országot felvegyé lehetünk nyugala

Herriot, egy volt kommunista képviselővel szemben, másfélórás beszédben védte meg a francia-szovjet szerződést

Herriot szerint a francia-szovjet szerződés a béke egyik templomának pillére

Párizs, február 22. Nagy érdeklődéssel várta a kamarában Doriotot, volt kommunista képviselő leleplezését, amelyet az orosz-francia segélynyújtási egyezmény vitája során tett a szovjetpolitikáról. Doriot éveken át vezető tagja volt a francia kommunista pártnak, később azonban összevesztett elvtársával és otthagyta a pártot. — Az ellen semmi kifogása sem lenne — mondta Doriot — a kamara csütörtök délutáni ülésén, — ha Franciaország kizárólag arra törekedne, hogy normális kapcsolatokat létesítsen Szovjet-Oroszországgal, a most ratifikálásra váró egyezménynek azonban semmi köze sincs többé a normális kapcsolatknak.

Herriot beszéde

Herriot, volt államtitkár, „a francia-szovjet szerződés apja”, közel egyórás beszédében próbálta megvédelmezni a szerződést a jobboldal részéről felhozott érvekkel szemben. A belpolitikai szempontokat ki kell kapcsolni — mondta Herriot — a szovjetpaktumot kizárólag külpolitikai szempontból kell megítélni. Nincs igazuk azoknak, akik azt állítják, hogy az orosz hadseregnek nincsen katonai értéke. A hivatalos adatok szerint a tényleges szovjet hadsereg 1.3 millió emberből áll, amihez hozzájön még a 3.5 millióra becsülhető kikapzart tartalék. Az orosz vörös hadsereg hadilétszáma 17 millió. Nagy derűlátást keletkezett Herriotnak az a kijelentése, hogy az orosz hadserege a Népszövetségnek is szüksége van, mert a népszövetségi alapszabályok értelmében a tagállamok mindenkor kötelesek segílet nyújtani olyan tagállamnak, amelyet jogtalan támadás ér. Több oldalról kibájni kezdtek, hogy akkor miért nem küldenek a népszövetségi tagállamok segíletet Abessziniának. Herriot nem válaszolt a további folytatás fejezetéit, amelyek során francia és csehszlovák tábornokok nyilatkozataival próbálta bizonygatni, milyen nagy katonai értéke van az orosz vörös hadseregnek, különösen pedig az oroszok katonai felszerelésének.

A szovjet külpolitikájának védelmében

Herriot ezután a Szovjetnek nyújtandó ipari kölcsönről beszélt s azt mondta, hogy nem tája be, miért ne folyósítsanak Franciaország ezt a hitelt. Ha az oroszok nem kápnak pénzre a franciáktól, akkor majd megkapják a németektől, hiszen igen megbízható adósok. — Az orosz-francia segélynyújtási egyezmény csak Európára vonatkozik és kizárólag arra az esetre érvényes, ha a szerződő államok területét jogtalan támadás éri. Különben is nem kizárólag francia—országi segélynyújtásról van szó, hanem francia—csehszlovák—országi paktumról.

Doriot képviselő vádjával szemben Herriot ezután azt próbálta bizonygatni, hogy a szovjet-külpolitika teljesen megváltozott, amióta Oroszország belépett a Népszövetségbe. Az orosz külpolitika azóta példás volt. Szovjet-Oroszország hitvallást tett az együttes biztonság elve mellett minden nemzetközi viszonyban Franciaország mellé állott. Az orosz-francia paktum teljes összhangban áll a népszövetségi alapszabályokkal és a locarno egyezményvel. Franciaország fenn tartja magának szabad ítélőképességét és cselekvési szabadságát. Az országok a csehszlovákokkal, románokkal és jugoszlávokkal kötött szerződések is kötelezik s a szovjetpaktum csak megkönnyíti ezeknek a szerződésbeli kötelezettségeknak a teljesítését. Ha valaki azt mondja, hogy a francia—országi paktum ratifikálása sérti a németek érzékenységét, akkor csak azt válaszolhatja, hogy Franciaország véleményét sem kérték ki a németek, amikor megkötötték a rapallói szerződést az oroszokkal, később pedig tíz évszázó békeegyezményt a lengyelekkel.

A francia—német viszony

— Nálam senki sem tartja kívánatosabbnak — mondta Herriot, — hogy Franciaország és Németország között őszinte és mély megbékélés jöjjön létre. (Taps a baloldalon.) Sohasem feledkezem meg arról, amit Németország a gondolat, a tudomány, a művészetek terén teremtett. (Taps.) Herriot emlékezett azután a Dawes-tervre és a Young-tervre, majd így folytatta: — Mi, akik azért dolgozunk, hogy Németországot felvegyék a genfi testületbe, méltán lehetünk nyugtalanok távozása óta, amikor

látjuk, hogy ez a nagy nép nem csallakozik a közös nagy munkához. Németország azon a címen távozott Genfből, hogy nincs felfegyverkezve. Miután felfegyverkezett, most nem hajlandó visszatérni. Franciaország jóhiszemű. Franciaország megmutatta Németországnak, hogy mennyire igyekszik magát megértetni vele. A „Mein Kampf” fejtegetéseivel válaszolt nekünk és ez lett a német ifjúság katekizmusa. Mindamellett, ha megkérdem tőlem, milyen legyen Franciaország külpolitikája, így felelek: Makacsul böcs politikának kell lennie.

Herriot beszéde befejezésében arra a következtetésre jutott, mire Franciaországnak az egyetemes biztonság politikáját kell folytatnia: — Hiszek a szovjetkormány kiküldötteinek őszinte támogatásában, amikor a genfi műről van szó. Hittem és meggyőződéseim, hogy

Borzalmas rablógyilkosság egy Carei melletti községben

Vasvillával ölte meg áldozatát a tizenkilenc éves gyilkos — hétszáz lejt és egy gyűrűt

Carei, február 22. Borzalmas rablógyilkosság tartja izgalomban Careit és a szomszédos Urziceni községet. Az elmúlt este Balogh László carei fiúzerkereskedő jelentkezett az urziceni határrendőrség és egy határátlépési igazolványt kért Magyarországra. A rendőrség nem adta meg az igazolványt, mire Balogh eltávozott azzal, hogy akkor visszatér Careibe. Másnap a határőrök körülbelül ötszáz méternyire a magyar határtól egy mellékúton vérből fagyott férfi hullát találtak.

akiben a rendőrség felismerte Balogh László carei kereskedőt.

A rendőrség azonnal megindította a nyomozást abban az irányban, kívül érintkezett Urziceniében Balogh László. Rövidesen kiderült, hogy amikor a rendőrség elutasította kérelmével, a falu kocsmájába ment, ahol összeismerkedett egy Szil-

KOPROL adagolása igen könnyű: kisebb gyermekek számára negyed, nagyobbaknak fél pastilla elegendő.

KOPROL az ideális HASHAJTÓ!

Csak kevés hashajtó felel meg azoknak a követelményeknek, amelyeket az orvostudomány a jó hashajtótól elvár. A jó hashajtó mindenképp először biztos hatású legyen, ne okozzon görcsöket, hatása legyen enyhe, de biztos. Ize kellemes kell legyen, hogy szedése ne okozzon még gyermekeknek sem nehézséget. Mindezen követelményeknek ideálisan felel meg a KOPROL csokoládépasztilla, amelyet gyermekek, felnőttek egyaránt szívesen szednek.

KOPROL

Franciaországnak híven ki kell tartania elvei mellett, a döntőbíráskodás, a biztonság és a leszerelés mellett. A fegyverkezési verseny újrakezdődött, de a nemzeteket kifulladásra.

Németország újabb felfegyverkezett. Franciaországnak érdeke kijelenteni, hogy hű a leszerelési politikához. A francia-szovjet-orosz egyezmény úgy tűnik fel, mint amely községtelenül enyhíti a képviselőház által Közép-Európában vállalt kötelezettségeket, amelyeket nem vonhat vissza.

Herriot kijelentette, hogy a francia-szovjet-orosz egyezmény a béke templomának egyik pillére. Azt az óhaját fejtette ki, hogy a francia és az orosz nép engesztelődjék ki egymás iránt.

tudni, ha valaki megkereste azokat a százmilliókat, a történelem nem fogja tudni, hogy kicsoda. A dolog jogi része azonban érdekes volt. *Vijoreanu*, semmitőszéki főügyész, érdekes beszédben ismertette azokat az eseteket, amikor a semmitőszéki, külföldön és belföldön, miniszterek fölött itélkezett. A régi királyságban, 1860-ban az egész Manolache Costache Epureanu kormányt a semmitőszék elé állították. Az utolsó eset 1879-ben történt, amikor a semmitőszék el is ítélte Angelescu tábornokot.

Magával a jelenlegi esettel foglalkozva, a főügyész hivatkozott Paul *Anghelescu* jelenlegi hadügyminiszter vallomására, aki arra vonatkozólag, hogy a szerződést előzőleg be kellett-e nyújtani a felsőbb katonai bizottsághoz, olyan vallomást tett, ami kedvező *Cihoski tábornokra*. Végül az összes jelentésekre való hivatkozással, amelyek *Cihoski* szerepét tisztázzák a vádak alól, a semmitőszéki ügyész *felmentő ítéletet kért a bírától*.

Ezek után a védelemnek már kevés dolga volt. A nemzeti parasztpárt kitűnő jogászai, *Ghelveanu*, *Armand Calinescu* és *I. Gr. Perietianu* a románai jogászok nagymesterei tartottak beszédeket, amelyek közül a bucuresti sajtó *Perietianu* beszédét, mint az utóbbi évek egyik leg-tökéletesebb szónoki remekét jellemzik, a semmitőszék visszavonult. Negyedórai tanácskozás után hirdette ki a tanács az ítéletet, amely *Cihoski* tábornokot felmentette a vád és annak következményei alól.

Az ítélethirdetést megható jelenetek követték. *Cihoski* tábornokot a teremben tartózkodó jogászok, rokonok és pártbírák hangos ünneplésben részesítették, amit *Cihoski* könnyekig megindultan köszönt meg. A semmitőszéki tanácssteremben váratlanul felszabadult a kötelező figyelemérzet és a hallgatóság: „Éljen *Cihoski*, éljen az igazságszolgáltatás!” felkiáltásokkal ünnepelte a volt hadügyminisztert. És ezekkel az éljenkiáltásokkal be is fejeződött a Skoda-per.

„Éljen Cihoski, éljen az igazságszolgáltatás” — ezzel fejeződött be a Skoda-botrány

Az utóbbi évek legnagyobb panamabotrányában a semmitőszéki ügyész a vádlott felmentését kérte. Leikesen ünnepelte a hallgatóság Cihoskit az ítélet kihirdetése után

Bucuresti, február 22. (Az Uj Kelet tud.) A választási eredmények és a belpolitika egyéb eseményei miatt elsikkadt az érdeklődés teréről *Cihoski* tábornok semmitőszéki pere, melyben két nappal ezelőtt hangzott el az ítélet. Mint ismeretes, *Cihoski* tábornokot felmentették. Ezzel a Skoda-panamának elnevezett botrány utolsó fázisa is lezárult. Az a botrány, amelyet annakidején még dr. *Lupu* robbantott ki a képviselőházban, az egész

nemzeti parasztpárt kompromittálására irányult. Az emlékezetes Bentoiu jelentés azonban mit sem tudott a nemzeti parasztpárt terhére irni a hírhedt szerződés megkötése körüli állítólagos panamákból. Az egyetlen személy, akit bírói uton vettek felelősségre, *Cihoski* tábornok, egykori hadügyminiszter volt, őt azonban a semmitőszék felmentette.

Ezzel vége is van a Skoda-botránynak. Ha történt valami: senki sem fogja meg-

Ma, vasárnap d. e. 1/2-11-kor tartja az Erdélyi Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyi csoportja

Tisztújító közgyűlést

a Salom Club (S'r. Filipescu 6.) disztermében. Referátumokat tartanak: Dr Fischer József, Jámbor Ferenc, Weinberger Nándor, Kertész Mártonné, Weinberger Nándorné.

Olcsó társasutazás a bécsi Mintavására

Indulás: március 8-án, visszatérés március 17-én! Tartózkodás Budapesten 3 napig, Bécsben 6 napig. Minden jelentkezőnek érvényes utlevele kell legyen. Részvételi díj 8450 lej, melyben követezők foglaltatnak benn: Gyorsvonat III. oszt. jegy Episcopia-Bihar—Bécs és vissza. Teljes ellátás Budapest és Bécsben a legjobb szállodákban. A programban foglalás összes kirándulások, autocar-utazások, stb. Borralalok, budapesti és bécsi csomag- és személyszállítási költségek. Várakozó igazolványok. Ezt az utazást rendezi az ORT Bucuresti (Organizatiia Română de Turism) S. A. R. Jelentkezések, részletes felvilágosítások, nyomtatott prospektus az Ellenzék könyvoszta ályában Cluj, P. Unirii 9. szám. Telefonszám 109. Jelentkezési határidő március hó 1. Jelentkezéskor 2000.— lej előleg fizetendő!

CK
Mutasd meg, minden áldozattól nem riadunk meg, hogy az hiába való, ha a kamatjukat nyen elbárik egy jól meggondolva, a 16 millió zsidó és munkája puit, akkor annak de a ma harcai nem a gazdasági Találjuk már gazdasági szerkesztésű Erec birtokba véte Dr. Lévi Lajos

Mutasd meg, minden áldozattól nem riadunk meg, hogy az hiába való, ha a kamatjukat nyen elbárik egy jól meggondolva, a 16 millió zsidó és munkája puit, akkor annak de a ma harcai nem a gazdasági Találjuk már gazdasági szerkesztésű Erec birtokba véte Dr. Lévi Lajos

szultató köz- Nemzeti helyi-

cionista mozgalom a Zs. N. Sz. helyi- cionista csoportok és a differenciálódásból, amelyek mind a reorganizációk a különböző csoportok és az utóbbi hetekre vezettek, amely csoport újraszervezés cionista erőket, a reorganizáció bevonását és a kluzsi cionista szervezetének alapjait

szó pártközi bizottság fel 11 órára tüntetés és tisztújító salom-klub termében

a következő: Fischer József, Jámbor Ferenc, Weinberger Nándor, Kertész Mártonné, Weinberger Nándorné.

oltenek a spanyol- bób jelentik: A Székelyek aggasztó mére- Kereszt és a rend- volt kénytelen la- ideiglenes barakok-

adalom
almazott, szenzációs, a korzszalkotó

IS
gyártási engedélye rebbet:

Jenő
gyára
nydí ucca 53.

KÖZGAZDASÁG

„A legális kereskedelem kárára utat kaptak az alkalmi importőrök és exportőrök” —

mondotta a cluji Kereskedők Tanácsa gyűlésén Comsa szenátor. Dr. Borbély iparkamarai alelnök felszólalása. A kamara és a Sfatul új munkaprogramja

A Sfatul Negustorese cluji tagozatának választmánya fontos ülést tartott, amelyen Comsa Ionel szenátor elnököl.

Az ülés megnyitása után Comsa Ionel elnök napirend előtt a gazdasági élet aktuális problémáival foglalkozott. Az expoze keretében különösen a kereskedelmi érdeklődő külkereskedelmi kérdést boncolta. Megállapította, hogy a mindig a legmosolygósabb kezeit kereskedőosztály sínyelt: meg ezt is legjobban.

A legális kereskedelem kárára utat kaptak az alkalmi importőrök és exportőrök, akik óriási nyereségeket vágtak zsebre rövid idő alatt.

A másik kérdés a tulhajtott fiskalizmus, ami ellen küzdünk kell. A kivételes és behajtás tulhajtásait le kell fagynunk. Küzdenünk az igazságos, egyenlő teherelosztás és teherviselés megvalósításáért, mert

eddig a kereskedelem mindig túl volt adózva és erején felül.

Megállapítja Comsa elnök, hogy az adótulzetelemek a törvény világos rendelkezéseivel szemben való el nem ismerése és jóvá nem írása égbekiáltó igazságtalanság. Ez ügyben a szenátus legközelebbi ülésében fel fog szólni.

A kereskedelmi és iparkamarai törvény tervbevitel módosításával kapcsolatban, a kereskedelem és ipar többi szenátoraival együtt örököndi fognak azon, hogy a módosítás olyan irányú legyen, amely a kereskedelem és ipar érdekeit szolgálja. Bejeleni egyúttal, hogy a kérdéssel kapcsolatban minden el fog követni, hogy Sălaj megye, amely 80 évig tartozott a cluji kamarai körletbe és amelyet két éve csatoltak el tőle, visszacsatolassék a cluji kamarai körletbe.

Ismétellen fel fog szólni a parlamentben az igazságtalan italmérségi illeték ellen, kérni fogja, hogy az a termelési helyen vetésék ki, mert a mai rendszer, amikor a helyiség bére arányában fizetendő, a kereset el egyáltalán aránytalan és igazságtalan.

A következőkben a kényszerregezési törvény keletkezését és közben eszközölt módosításait tette szóvá. Figyelemmel fogja kísérni és közbenjárni, hogy ez a törvény úgy módosítottassék, hogy abban a tisztességes és a gazdasági helyzet folyán válságos helyzetbe került kereskedő védelmet találjon és lehetőséget arra, hogy tisztességes nevét megőrizhesse és munkásságát tovább folytathassa.

A cégbejegyzési törvény életbeléptével feleslegessé vált: iparendély-kötelezettség törvénye érdekében eddig elérte, hogy a szemárus törvényt szavazott meg, de megakadt a képviselőházban.

Az új kamarai törvény módosításában már fel van véve egy cikkely, amely törli az iparendély kötelezettségét.

Felemlítette az értékvám (taxa ad valorem) ügyét, amely az élet drágítása mellett csak folyócsa zaklásoknak és felesleges idő- és munkapazarlásnak tette ki a kereskedőt és iparost. Ez ügyben a város vezetősége annak idején kijelentette, hogy egy évi próbaidőre vezetik be és azután az elért eredmény megismerése után fognak újból foglalkozni a kereskedelem és ipar képviselőinek főgá-

saival és tett ajánlataival. Közeli a próbaidő lejárása és a kérdést újra napirendre vesszük és felvesszük a tárgyalások fonálát a kérdés megnyugtató rendezése érdekében.

Dr. Borbély István, kamarai alelnök rámutat arra, hogy a Kamara mai vezetőségének kinevezésében a Sfatul Negustorese, mint elismert professzionális szervezet, elérte, hogy saját kipróbált munkaerőt beküldje. Ez a jórészt a Sfatul tagjaiból álló vezetőség el tudta érni, hogy a csődbenálló nagymultu intézményt megmentette az elpusztulástól, rendbe szedte anyagi helyzetét, átszervezte irodáit, és visszamelkedett a régi nívóra.

Es ma, észszerű gazdálkodással és minden felesleges kiadás elkerülésével abba a helyzetbe jutott, hogy költségvetési feleslege műközik és módja van rá, hogy közérdekű dolgok megvalósítására terveket állítson fel. Ebben a helyzetben gondolhatott egy árumintavásár megrendezésére is, amelyen a kamarai kerület termékein kívül

az egész ország termékeit, gyártmányait is képviselve legyenek.

A vásár augusztus 14-től szeptember 8-ig tartana. A cél nem a Kamara anyagi haszna, hanem a tényleges ipari és kereskedelmi érdekek szolgálata, amelynek hasznát lássák a cluji kereskedők és iparosok is.

Tervbe van véve a vásárok kérdésének rendezése is, amelyek mai formájukban kevésbé szolgálják igazi céljukat, hogy azok az illető vidék termékeinek tényleges képviselői legyenek, célszerű összpontosítás és időrendi berendezés alapján.

A Kamara mai vezetőségének további terve egy elaggott és elszegényedett kereskedő és iparosmenház létesítése. Alapjául a Kamara mai iparostanoncot hona szolgálja. A városal közt szerződés rövidesen lejár és már a legközelebbi időben be lehetne állítani a cél szolgálatába. A Kamara várható jóvedelem-szaprodása módol fog adni a berendezésre és fenntartásra.

Kéri ezen tervek elfogadását és esetleges újabb, a közöcsit szolgáló eszmék bejelentését. A választmány nevében Comsa elnök öömmel veszi tudomásul dr. Borbély alelnök bejelenéseit.

Ezután Romanovici Gr. vezértitkár, a Ka-

A betegségek lassan, alattomosan lépik meg az embert, de ma már gyorsan és biztosan megszabadulhatunk tőlük!

Amióta megjelent az ember a földön, szívós harcot folytat a természettel. Paradoxonként hangzik és mégis igaz: természet anyánk jó hozzánk, életet és kenyeret ad, de egyben az emberi fejlődés legnagyobb ellensége is. Amit az emberek évtizedes nehéz munkával felépítenek, azt egy földrengés, árvíz, vagy elemi csapás rövid pár óra alatt elpusztíthatja. Azonban szerencsére ennek az ellenkezője is fennáll: hosszú évek pusztítását, amit a betegségek az emberi szervezetben okoznak — az ember bámulatosan rövid idő alatt helyrehozhatja. Ime például Wagner Sofia asszony esete Merghindeal községből (Fágáras megye) ezt írja: „Hosszu esztendőök óta szenvedtem gyomorbajban, életem csak kínlás volt, sem enni, sem aludni nem tudtam, minden életkedvemem és reményemet elvesztettem. Megrendeltem a „Gastro D” gyógyszert és rövid kezelés után teljesen jól éreztem magam. Fájdalmaim elmúltak, ismét eszem alszom, dolgozom, mint egy egészséges ember. Fogadják szívvel jövő, leghálásabb köszönetemet”. Egyszerű, keresetlen szavakkal megfogalmazott levél, épp ezért nagyon jellemző. Ez is bizonyítja, hogy a „Gastro D” az összes gyomor-, bél-, vese-, epe- és májbajok eseteiben, a gyomorsav-túltengésnél, gyomor- és bélfekélyeknél, ideges gyomorbanál, ideges álmatlanságnál nemcsak csillapítólag hat, hanem a betegség eredendő okát szünteti meg. Lei 130 utánvétel küldi a vezérképviselő: Császár E. gyógyszerész, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

ma vezetőségi tagja emeli fel szavát a kari összetartás és egyesülés érdekében.

Dr. Spitzer jogtanácsos, a választmány nevében fejezi ki köszönetét a vezetőségnek, bizalommal van a vezetőség jövő munkája iránt és bizik annak eredményességében.

Somogyi Miksa szükségesnek tartja felrészíteni a kereskedőket indolenciájukból. Szükségesnek tartja a segítőegyesület mielőbbi újjászervezését. Azután az utazókereskedők panaszát teszi szóvá, akinek mintakollekcióját is értékvámmal sújtják a város szervei, amelyre nézve a választmány azonnali intervenciót határoz el.

Muth Mihály titkár ezután a központi Sfatul megkereséseit és az adott válaszokat referálja a csődtörvény, büntetőtörvény módosítására nézve, az új bírósági eforia-bélyeg ellen tiltakozó felterjesztést stb.

A Nyugdíjszövetség átiratára a választmány elhatározta, hogy csatlakozik a villamosmű tervezett áramdíjfelemelésé elleni mozgalomhoz és a közösen, a többi professzionális szervezetekkel együtt alakítandó bizottságba Comsa Ionel elnököt, Dr. Borbély István, Romanovici Gr., Fodor Viorel, Rosca Nicolae, Dr. Spitzer József és Steiner János tagokat delegálja.

Nimberger Ernő a munkásbiztosítási törvény hiányait és a minden terhet a munkaadóra áttoló rendelkezéseit teszi szóvá. A választmány a törvény megfelelő érdekében mozgalom megindítását határozza el és erre felhívja a Kereskedelmi és Iparkamarát is. Comsa elnök, szenátor a Kamarák szenátorai nevében csatlakozik a mozgalomhoz.

Fodor Viorel javaslatára a választmány az egyesület akcióbizottságának a legközelebbi napokban való összehívását határozza el, hogy a tárgyalat kérdéseket és elsősorban az egyesület erőteljesebb megszervezését és a vidék megszervezését előkészítse, hogy a választmánya közelebbi összehívandó újabb ülésében a szükséges munkát megindítsa.

Az ülés a késő éjfél órákban ért véget.

Csak 3 előadás

Bistrián a „Gewerberein” helyiségében kezdi meg erdélyi vendégszereplését a Jacob Jacobovics vezetése alatt álló

Zsidó operett és drámai társulat

A társulat primadonnája:

JENY SELTZER

a világhírű művész és énekesnő. Női tagok: S. Etinger, Lia Tefner, M. Wolfensohn, Genia Tefner, Fr. Schwartzmann, Anna Tefner, Férfi tagok: Jacob Jacobovics, S. Sidoff, S. Wolfensohn, M. Zwith, I. Stering, W. Tefner, A. Schwartzmann és a kis Izl, kik valamennyien a zsidó színjátszás kitűnősei.

A bistríai vendégszereplés során színrekerül:

Vasárnap, február 23-án

Der Mames Geliebter
énekes színmű Rosenbergtől.

Hétfőn, február 24-én

Papirene Kinder
Kalmanovici világhírű darabja
3 felvonásban és 1 képpen.

Kedden, február 25-én

Der Chelemer Chusau
Lilien 3 felvonásos zenés vígjáték.

Szünetben a „The 4 Jazz Boys” a legmodernebb tangókat és fox-okat játssza. Jegyek a Choimer-ügynökségnél kaphatók. Tu. névzető: Marcu Leibovici.

ANTON ROZENZWEIG
Alapítva 1890 ספרים האנדלוני Sajtó ház
Zsidó könyvek, gyapjú- és selyemfalesz nagykereskedése
CLUJ, PLATA MIHAI VITEAZUL 37-38.

RÁDIÓ, MŰKÖR

Vasárnap, február 23.

Bucuresti. 14: Dinicu zenekar. 18.15: Jazz. 21: Dinicu hegedűművész és a rádiózenekar. 21.45: Rádiózenekar. 22.55: Hírek.
Budapest. 9.30: Hírek. 12.30: Az Operaház tagjaiból a akult zenekar. 14: Hanglemezek. 15.50: Szalonzene. — 17: Cigányzene. 19.30: Hangjáték a Studióból.
Droitwich. 20: Bariton- és csellósó. 22: Könyvi zene.
London. 18.15: Londoni szimfonikusok.
Brüsszel. 21: Saint: Saens: Sámson és Delila, opera.
Brünn. 24.40: Zongoraszó.
Prága. 19.40: Zenekar.
Kopenhága. 21.40: Mozart: Zongoranégyes.
Párizs. 18: Fuvósötös.
Poste Parisien. 20.24: Hangszerszólók.
Strasbourg. 21.15: Mandolinégyes.
Toulouse. 22: Tarka féóra. 24: Könyvi zene.
Hilversum. 20.55: Rádiózenekar. 21.55: Jazz
Belgrad. 19.50: Népdalok. 21.30: Rádiózenekar.
Ljubljana. 16.20: Schrammelzene. 22.15: Kávészó zene.
Varsó. 14.20: Szalonzene.
Riga. 19.15: Rádiózenekar.
Oslo. 22.30: Dr. Herbert: Hegyek alján.
Róma. 17: Szimfonikus hangverseny.
Stockholm. 22: Kamarazene.

Hétfő, február 24.

Bucuresti. 11.30: Hírek. 17: Rádiózenekar. 20.05: Theodorescu-négyes. 20.40: Zongoraszó. 21.55: A doni kozakok ének. és bala-lajkakara. 21.30: Hírek. 22.15: Vendégő zene.
Budapest. 6.45: Torna, utána hanglemezek. 10: Hírek. 12.05: Hanglemezek. 20.40: Hírek. 21: Jazz, Kalmár Pál énekszámaival.
Droitwich. 17: Cselló- és zongoraszonáták.
London. 20: Rádiózenekar.
Bécs. 19.10: Nagy keingőest. 22.10: Hanglemezkabaré.
Brüsszel. 22.15: Orosz zene, dalokkal.
Prága. 12.35: Jazz.
Párizs. 18: Pasdelonp kamarazene.
Poste Parisien. 22.05: Reklámhangverseny.
Radio Paris. 21: Rimszki-Korszakov: Zongora- és fuvósötös.
Strasbourg. 21.10: Táncczene.
Toulouse. 19.40: Operaszíndarabok.
Hilversum. 20.50: Rádiózenekar.
Belgrad. 20: Opera.
Riga. 19.55: Ünnepi hangverseny.
Oslo. 20.35: Brácsaszó.
Milánó. 20.35: Szimfonikus hangverseny.
Róma. 21.45: Romagnoli dalosok.
Stockholm. 22: Rádiózenekar.

— Husvét után új elnökséget választ a liberális párt. Bucurestiből jelentik: A Curentul szerint husvét után azonnal összeül a liberális párt kongresszusa, amely új végrehajtó bizottságot és elnöki tanácsot választ.

I. Silone:

Fontamara

A Marsica földhöztapadt parasztjainak, akikre Mussolini büszke, mert csak egyszer esettek naponta szines életleírása a fastenne uralma alatt.

Ára 60 lei

Kapható az Uj Kelet könyvtárában.

Lakjon Budapest szívében!

Merano szálloda
IV. Bécsi-ucca 2.

Telefon: 81-4-94 és 81-3-96
Kittűnően felszerelt olcsó szobák, elsőrendű konyha.

Uj társashelyiségek!
Központi fűtés. — Hideg-meleg folyóvíz. Liftszállítás le és fel. — Panziórendszer.

Hodza ismertető és a d

A cseh

A tavas

SZ

Budapest, február 23. Csehszlovák miniszter Belgrádba társzaka 12 óra tájékozott. Hodza vonatsett, mint utóbb kiadvaron történt z A miniszterelnököt futott egy vesztegcsi kisiklott, egy n sulyosan megsebesítődött és így Hodza egyórás késéssel tudapestre.

A pályaudvaron ügyminisztériumi ospesti csehszlovák tisztikara fogadta letére rendkívül meg a sajtó képvis A miniszterelnök Budapest, azután rád felé.

Hodza rövid bu alatt a pályaudvaron jelent képviselői k szerüséget szerezni hogy Hodza Ausz szággal nemcsak hanem melegebb polretne lépni. Hodza szetes folytatára és nemcsak a dunai és szövettel való kedik majd, ami né lánia még a szöv

Megala

és egy szö

Bucuresti, február közös é. tekezetre gy talis (neolog) és eg vetegeinek delegát egységes federációba

A gyűlésen Birman regáti hitközségek s aőköt, részve tek szenátor főrabbi, a nökségének tagjai és erdélyi hitközségek József, dr. Schütz H dr. Deutsch Ernő és bik és Lax Salva or a bucovinai alakulób ról dr. Deutsch és dr vetség részéről dr

Keres

CLUJ, 8-ömmel

a 48 a 6505 10

Ezenkivül

Uj, szeret

Hodzsa Milán a Szovjet elismertetéséről, a kőolajsankciókról és a dunai problémáról tárgyal Belgrádban

A cseh miniszterelnök átutazott Budapesten

A tavasszal fontos külpolitikai események színhelye lesz a román főváros

Budapest, február 22. Hodzsa Milán csehszlovák miniszterelnök és külügyminiszter Belgrádba utazóban pénteken éjszaka 12 óra tájban Budapestre érkezett. Hodzsa vonata negyven perccel később, mint utóbb kiderült, a tóbi pályaudvaron történt szerencsétlenség miatt. A miniszterelnököt megelőző vonat belefutott egy vasztegél szerelvénybe, tiz kocsit kiskiklott, egy mérnök és két vasutas súlyosan megsebesült, a pálya megrongálódott és így Hodzsa Milán vonata közel egyórás késéssel tudott csak befutni Budapestre.

A pályaudvaron dr. Bárczy Róbert külügyminisztériumi osztálytanácsos, a budapesti csehszlovák követ és a követség tisztikara fogadta Hodzsát, akinek tiszteletére rendkívül nagy számban jelentek meg a sajtó képviselői.

A miniszterelnök egy órát tartózkodott Budapesten, azután tovább utazott Belgrád felé.

Hodzsa rövid budapesti tartózkodása alatt a pályaudvaron a magyar sajtó megjelent képviselői között igyekezett népszerűséget szerezni. Ez is arra vall, hogy Hodzsa Ausztriával és Magyarországgal nemcsak szorosabb gazdasági, hanem melegebb politikai kapcsolatba szeretne lépni. Hodzsa belgrádi útja természetesen folytatja a párizsi tárgyalásainak és nemcsak a dunavölgyi kérdésre, hanem a szovjettel való viszonyra is kiterjeszkedik majd, ami nehéz dolog, mert Jugoszlávia még a szovjet de jure elismerésétől

és a diplomáciai kapcsolatok felvételétől is makacsul elzárkózott. A tárgyalások kiterjeszkednek a Berlin-Róma és olaszabesszin háboru megtorlásos ügykörére is, amelyben Jugoszlávia Angliának nagymértékű gazdasági és politikai rokonszenvét sikerült megnyerni.

Eduard Benes a tavasszal Bucurestibe jön

Bucuresti, február 22. A fővárosi lapok megállapítják, hogy tavasszal a főváros fontos külpolitikai események színhelye lesz. Juniushban Bucurestiben tartja ülését a népszövetségi tanács. A tavasz folyamán a fővárosba érkezik Eduard Benes, a csehszlovák köztársasági elnök, aki Károly királyt látogatja meg. Ez lesz első külföldi útja Benesnek államfői minőségében. Benes a rendkívüli fontosságú utján elkíséri Hodzsa Milán miniszterelnök és külügyminiszter is, aki érintkezésbe fog lépni Titulescuval a két országot érdeklő külpolitikai és gazdasági kérdésekre vonatkozólag. Ellátogat Bucurestibe Schuschnigg osztrák kancellár is. Ez a látogatás is megkülönböztetett fontossággal bír és úgy vélik, következménye az osztrák kancellár által az angol és francia miniszterektől kapott tanácsoknak és kétségtelen bizonyítéka lenne annak, hogy Ausztria politikáját a dunai-paktum keretében szeretné folytatni. A dunai probléma egyébként minden bizonnyal megvitásra kerül Benes látogatása alkalmával is.

Megalakult a nyugati szertartású és egységes zsidó hitközségek szövetségeinek federációja

Bucuresti, február 22. Február hó 16-án közös értekezletre gyűltek egybe az occidentális (neolog) és egységes hitközségek szövetségeinek delegátusai Bucurestiben, hogy egységes federációba tömörüljenek.

A gyűlésen Birman Zsigmond szenátor, a régi hitközségek szövetségének elnöke elnököl, résztvevők még dr. J. Niemerower szenátor főrabbi, a bucuresti hitközség elnökségének tagjai és Horia Carp főtitkár. Az erdélyi hitközségek szövetségét dr. Fischer József, dr. Schütz Henrik hitközségi elnökök, dr. Deutsch Ernő és dr. Löwy Ferenc főrabbi és Lax Salva or főtitkár képviselték, míg a bucovinai alakulóban levő szövetség részéről dr. Deutsch és dr. Einis, a beszarabiai szövetség részéről dr. Steinberg elnök jelentek meg.

A gyűlés egyhangú határozattal kimondta az összes szövetségek federációjának megalakulását és egyben megválasztották a végrehajtó bizottságot, melynek tagjai a federáció elnöke, Birman Zsigmond szenátor, mint alelnökök dr. Fischer József (Cluj), Grossménének (Bucuresti) és Horia Carp főtitkár. A végrehajtó bizottság havonként legalább egyszer összeül Bucurestiben a folyó ügyek intézése végett. Ezenkívül megválasztottak egy huszonöttagú elnöki tanácsot, melynek erdélyi tagjai: dr. Adorján Armin, az erdélyi és bánáti szövetség elnöke, továbbá dr. Schütz Henrik (Arad), dr. Löwy Ferenc (Tg. Mures), dr. Deutsch Ernő (Brasov), Nyiri Jenő hitközségi elnök (Timisoara) és Sennensieb Hermann

Fontos! Gumi, vegyi stb. gyáraknak

A Societatea Nationala de Gaz Metan értesíti a gyárosokat és kereskedőket, hogy füstfeketé-Carbonlact gyára teljes üzemmel dolgozik és a teljes belföldi szükségletet biztosítja. „CARBOMET” nevű készítményünket földgázból gyártjuk mi is épp úgy, mint a hasonló amerikai készítményeket.

A „CARBOMET” készítményt csakis közvetlenül a gyár árusítja, minden nemű közvetítő szerv kizárásával, így kezeskedhetünk elsőrangú minőségéért, valamint arról, hogy semminemű más gyengébb minőségű anyaggal (mint pakura, stb) nincs keverve.

Mindenemű felvilágosítást megad és rendeléseket felvesz közvetlenül a gyár:

SOC. NATIONALA DE GAZ METAN

Fabrica de negru de Fum, MEDIAS.

hitk. elnök (Tg-Mures). A federáció székhelye Bucuresti.

A federáció megalakulása Románia legnagyobb hitközségeinek összefogását és egy szervezetbe tömörülését jelenti. Az új szervezet magába foglalja az összes régi királyságbeli, a bucovinai és beszarabiai hitközségeket, továbbá az erdélyi és bánáti nemodox hitközségeket. Ez az összefogás egy kulturális, mint vallási szempontból nagy jelentőséggel bír, mert lehetővé teszi a federációba tömörült hitközségek számos kulturális, művelődési, gazdasági, szociális, egészségügyi és szociális tevékenységének fenntartását, megerősítését és szilárdítását. Emellett az új szervezet a hitközségi autonómia megvédésének is hathatós instrumentuma lesz.

Már az alakuló gyűlés alkalmával is behatóan foglalkozott az értekezlet a hitközségek autonómiájának kérdésével és a legerélyesebben foglalt állást minden olyan kísérlet és külső beavatkozás ellen, amely a hitközségek autonómiáját veszélyezteti. Ki-

mondta továbbá, hogy az interimárbizottságok kinevezése ellen a legerélyesebben foglalkozni fog a hitközségekkel, mint a kormányhatalomnál, melynek foglárni ennek az abuzusnak a megszüntetése végett. E tárgyban a közeli napokban az elnöki tanács memorandummal fordul az illetékes miniszterekhez.

Majd a hitközségek kérdésével foglalkozott a gyűlés és a rabbitanácsok közreműködésével az elnöki tanácsot bizta meg a kérdésnek kielégítő módon való elintézésével.

Végül elhatározta a gyűlés, hogy megszerkeszti a federáció szervezeti és alapszabályait, melyeket jóváhagyás végett a kultuszminiszterhez fog felterjeszteni.

Végül még kimondta a gyűlés, hogy a federáció megalakulása nem érinti az egyes szövetségek autonómiáját, hanem azokkal együttesen és egyetértésben kíván és fog dolgozni.

Tizenegy volt vaidista miniszter a Frontul Romanesc fenntartásáról döntött

BUCURESTI, február 22. Vaida-Voevod lakásán ma délelőtt összeült a Frontul Romanesc vezetősége. A vezetőség, amelyben 11 volt miniszter foglal helyet, úgy döntött, hogy fenntartja a nacionalista frontot. Egyidejűleg kidolgozták a front által követendő taktikát is. Elhatározást nyert, hogy rövidesen népgyűléseket rendeznek, és pedig az egyes tartományokban kettő-kettőt. Az első gyűlést Galatiban tartják meg március folyamán.

Szabadlábba helyezik az asturiai felkelés harminc évre elítélt vezérét

Még mindig menekülnek a jobboldaliak Spanyolországból

Madrid, február 22. (Rador.) A mai nap folyamán állítólag szabadlábba helyezik Gonzales Penat, aki az 1934 októberi asturiai felkelést vezette. Penat életfogytiglani fegyházra ítélték, majd büntetését 30 évi börtönre mérsékeltek.

A köztársasági elnök dekretum útján felfüggesztette a grandok vagyona viszszaadományozásának eljárását. Ugyancsak

felfüggesztették a tartozási összegek utáni kamatfizetés kötelezettségét.

Párizsi jelentés szerint a francia határra számos emigráns érkezett Spanyolországból. Viszont igen sok eddigi Franciaországban élt politikai menekült visszatért Spanyolországba. Emiatt a francia-spanyol határon igen élénk a forgalom.

Kötéláltali halálra ítélték Velcseff ezredest és Sztancseff őrnagyot, a bulgáriai összeesküvés fővádlottjait

Két tisztet 10, nyolc tisztet 8 évi börtönre ítélték, Boris király valószínűleg megkegyelmezte a halálraítélteknek

Szofia, február 22. (Rador.) Tegnap hirdették ki az ítéletet ama két hónap óta tartó perben, amelyet 27 katonai összeesküvő ellen folytattak le zárt tárgyaláson. A bíróság háromnapos tanácskozás után az összeesküvés vezetőjét, Velcseff ezredest és Sztancseff őrnagyot, a szófiai helyőrség parancsnokának volt adjutánsát kötéláltali halálra ítélték, mert megkísérelték lázadást szítani a hadseregben és erőszakkal megbuktatni a Toseff-kormányt. Két tisztet egyenként 10, más nyolcat egyenként 8 évi börtönre ítélték. A többi vádlottat köztük Teodoroff volt pénzügyminisztert. Szaimoff tábornokot

és Macseffet, a politikai rendőrség volt igazgatóját, felmentették.

Szofia, február 22. (Rador.) Azt hiszik, hogy Boris király meg fog kegyelmezni Mamian Velcseff ezredesnek és Sztancseff őrnagynak, akiket ma reggel kötéláltali halálra ítélték.

A Haggibbor Kfar Makkabi teadélutánja a Vivóklubban. F. hó 23-án, vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi a Haggibbor Kfar Makkabi tea-délutánját. Ezeknek a teáknak a sikere már összenőtt a clujai zsidóifjúsággal és bizonyára ezuttal is mindenki kitűnően fogja érezni magát.

Kereskedelmi Hitelbank R. T.

CLUJ, Piața Unirii 20. az állami osztálysorsjáték főelárusítója, hárommal értesíti szerencsés játékosait, hogy a február 15-iki húzason:

**a 4833 sz. sorsjegy 1.000.000 lejt
a 6505 sz. 11.020 sz. 17.761 sz. sorsjeggyel
100.000—100.000 lejt nyertek**

Ezenkívül a nagyobb és kisebb nyeremények százait juttatta vevőinek.

Uj, szerencsés sorsjegyek a március 15-iki I. oszt. húzásra már kaphatók!

Április 22-én indul az Uj Kelet társaskirándulása Palesztinába

A második csoport május 13-ikán indul

Minden esztendőben az Uj Kelet által rendezett palesztinai kirándulást kíséri a legnagyobb siker. Az Uj Kelet csoport-utazásának résztvevői, úgy a hajón, mint az országban a legszakoszebb kalauzolás élvezik és felejthetetlen emlékekkel térnek haza az épülő országból. Emellett az Uj Kelet kirándulásai anyagilag is a legelőnyösebbek.

Ez évben két kirándulást rendez az Uj Kelet.

Az egyik április 22-én indul Constancából a Palestine Maritim Lloyd társaság zsidó lobogó alatt és zsidó személyzettel közlekedő hajójával

a HAR-CION-nal

Ez a csoport a peszachi ünnepek után és a mintavásári tumultus előtt érkezik Palesztinába, amikor az éghajlati viszonyok is a legkiválóbbak és az elszállásolás is a legjutányosabb. A csoport két hétig marad az országban, úgyhogy a

résztvevők megtekintik még a telavivi nagy mintavásár megnyitó ünnepségét. A második csoport május 13-án indul Constancából ugyancsak a Har Cionnal.

E csoport résztvevőinek alkalmuk lesz résztvenni a mintavásáron, abban az időben, amikor a kezdeti kényelmetlen zsúfoltság már apadóban van.

Constancától—Constancáig mind a két kiránduláson a hajóút ára kitűnő ellátással

I. osztály 9000 lej,
II. osztály 7000 lej.

Kérjük az érdeklődőket, hogy lehetőleg azonnal jelentsék be részvételüket, mert egy-egy csoportot maximum 40 tagra kell korlátozzunk, hogy megfelelő kabint a hajón és Palesztinában megfelelő kalauzolást biztosíthassunk.

A részletes tudnivalókat és fizetendő díjakat lapunk legközelebbi számában fogjuk közölni.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

Esernyős király

A Fodor—Benátsky operett bemutatója a Cluj-i Magyar Színházban

Fodor László nemcsak vígjátékjaiban, hanem — a pértéki bemutató igazolja — operettjeiben is egy-egy átfogó probléma hurjait üti meg: ezáltal a családi boldogságot követeli az ország minden po'gára számára. Romantikus kívánság, romantikus keretekben, a negyvennyolcas idők előtti évtizedek boldog hargulájában. Louis Philippe király nyugodt és szabadelvű uralkodás idejéből való a finom téma; szellemesen és nemes izléssel megkomponálva a zenéje, a jelenetei, a dialógusa. Nívós poének felvonásokban és fügönyhullásokor, kis léhaság is, ami talán megfelelt Franciaország akkori viszonyának. A francia zsidók is ekkor léhaszkodták el nagy szerencséjükké. Marilhou kul uszmín sz'er abban az időben szerette meg a vallásnak is a teljes egyenjogúságot és a „zsidó kultusz szolgálói" épügy kincstári javadalmaszást kaptak, mint a katolikus papok. Azokban az esztendőben soha nem remélt módon lendült föl a kereskedelmi élet Franciaországban. A zsidó polgárság a nagy szabadságjogok védelme alatt a tőzsde, a közpályák, a kereskedelem és a hadsereg legjobb pozícióba jutottak. A szefárd származású nemesi ügyvéd és képviselő, Isaac Cremieux az esernyős király barátja. Fromenthal Helevy és Mayerbeer a két zseni vezető rangba emeli a fran-

cia muzsikát, Elisa Rachel pedig új fényt ad Cornelle és Racine patinás színdarabjainak. A francia zsidók nagy becsületet szerezhetek volna népüknek, ha a liberalizmus nap-sülése el nem veszi józanságukat. Soha annyi kitérés egy országban, mint az akkori Franciaországban. Számunkra tehát nem maradék nélküli boldogság. Ezeket a szempontokat persze csak melleleg említjük. Az esernyős király nemes alakját nem érintik.

Az operettet választékos gondnal, nagyon barádesen hozta ki a Magyar Színház. Az első felvonás, amely csupa apró képekből állott, egy-egy finom sévresi porcelláncsoport hatását keltette. A képek közötti feke'e fügöny, közepen világító testtel (kevéssel valkó is lehetett volna, ha színes égőkkel szerelik fel), külön attrakciója volt az előadásnak, amely a második felvonásban bontakozott ki a maga teljes, szépséges pompájában. A főbb szerepeket Gróf László, Sándor Sefi, Jenéi János, Tóth Elek és Stefanidesz Ily játszótták. Gróf László, mint Percy d'Avencourt grófja, elegáns, előkelő, nobiles jelenség. Jól volt diszponálva és kitűnően énekel. Sándor Sefi, a f a l miniszterelnök-feleség de-censú, megérdemelt sikerrel játszott. Stefanidesz Ily egy magasra lendült fiatal kom-rona szerepében eredeti és elbűvölően kedves volt. Jenéi János ellenéki képviselőt adott tzesen, sok temperamentummal. Ihász Aladár mint volt miniszterelnök, mulatságos kiszó-lásaival ért el hatást. Kisebb szerepekben Solymosán Magda (szépen énekel és kitűnően táncolt), Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Rajnai, Lantos, Révész, Nagy István, Dancso, Csengeri, Bartha Maris és Kozma Gyula egé-sztették ki a harmónikus, kitűnő játékokat. A rendezés szép munkájáért dícséret jár Gróf Lászlónak, a díszetek megtervezéséért: és elkészítéséért Rajnai Sándornak és Kudelász Károlynak, Stefanidesz kamestert többibben meg-tapsolták. (sz.)

On dohányozhat, azonban...

Gondolt-e már On arra az óriási mennyiségű mérgegre, amit On, amióta dohányzik, szervezetébe bevezetett? Ez a mérge ma az Ön vérében, arra bomlasztó hatással van és azt egészen megváltoztatja. Innen származnak a fejfájások, az étvágy csökkenése, érzé-kenység, a testsúly apadása és az általános rosszullé.

A dohányzás mégis egy olyan évezet, amiről ilyen hosszas megszokás után nehezen tud lemondani. Akkor mitévők legyünk? Nagyon egyszerű a dolog! Ha egy gép csövei huzamosabb ideig tartó használat után elromlanak, akkor rendszeres, alapos tisztítást kell végeznünk. Ugyanúgy járjon el a vérével is és tar son minden 2-3 hónapban egy gyógykurát a kitűnő Tonoglobine tonikus bo-ra, amelynek híre ma az egész világon ter-jedt el. Azáltal, hogy hemoglobint és vitaminokat tartalmaz, a Tonoglobine felfrissíti és meg-ísztítja a szervezetet a mérgektől és új erőket kölcsönöz nekik.

A cigány

Nagy ünnepe lesz szerdán este a Magyar Színháznak. Szentgyörgyi István halála óta először kerül színpadra A cigány, Szigligeti leg-kitűnőbb népszínműve, még pedig korszerűen átdolgozott alakban, teljesen új zenével, tel-jesen új díszletekkel és kosztümökkel. Az elő-adás egyben a Magyar Színház Szentgyörgyi Istvánról elnevezendő nyugdíj- és segélyinté-zetének megalakítását is szolgálja s így érthe-tő, hogy a színház egészen kivételes ünnepi eseménynek kívánja tekinteni a szerdai estét.

HETI MŰSOR:

Vasárnap d. u. 3: Marica grófné. (A cim-szerepben Solymosán Magdával, olcsó helyárakkal.)
d. u. 6: 3 ember a hóban. (Hetedszer.)
este 9: Esernyős király. (Harmadszor.)
Hétfő fél 9: Esernyős király. (Negyedszer.)
Kedd fél 9: Vidám hushagyókeddi kabaré, az Esernyős király keretében. (Teljesen új tánc, énekszámokkal és tréfákkal. Pész-gő, bor, ingyenjegy sorsolás. Minden jegy sorsjegy is.)
Szerda, fél 9: A cigány. (Ünnepi előadás, a Magyar Színház Szentgyörgyi István se-gély- és nyugdíjintézetének alapja javá-ra. Műsor: 1. Bevezetőt mond: Kemény János báró. 2. Szentgyörgyi István em-lékezte. Elmondja: Tóth Elek. 3. A ci-gány (Szigligeti Ede népszínműve. Ká-dár Imre átdolgozásában, zenéjét részben a Bartók—Kodály népdalgyűjtés, részben saját gyűjtése alapján írta: Csiky Gergely. Főszereplők: Fényes Alice, Ste-fanidesz Ily, Közzei Margit, Tóth Elek, Jenéi János, Borovszky Oszkár, Tompa Sándor, Csóka József, Nagy István, Lantos Béla, Réthely Ödön. A darabban előforduló cigány- és székelv-táncokat Parádi Katus tanította be. Premierbérlet 25. sz.)

ROMAN OPERA MUSORA:

Vasárnap, február 23-án este: Turandot. Hétfőn, február 24-én: Carmen. (Dinu Ba-descu tenoristával.)
Szerdán, február 26-án: Faust. (V. Crețoiu, a berlini állami Opera szopránénekese-nő-jével.)
Pénteken, február 28-án: Szület. Vasárnap, március 1-én: Szimfónikus hang-verseny. (Nino Rossi zongoraművésszel.) Hétfőn, március 2-án: Szimfónikus hang-ver-seny Luise Gmeiner zongoraművésznő-vel.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap utójára két nagy premier egy helyéért: Egy leány keresi párját, fősz.: Magda Schneider. II. A milliomos cow-boy. Fősz.: Georg O'Brien.
Hétfőn premier: Sapho. A. Daudet világ-hírű regénye filmen. Fősz.: Mary Mar-quet és Jean Max, a francia filmművé-szet kiválócsái.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két szenzáció szerdától: I. Bengáli — A hindu lánzsás. Monumentális filmcsoda. Gary Cooperrel. II. Stan és Bran hőgy-fodrácsok. A szezon legmulatságosabb vígjátéka. Kezdet: 3, 6, 9 órákor. Hely-árak: 9 és 13 lej.
Hétfőtől: Két mesefilm egyszerre! Világ-városi műsor: I. Csillag hull az égből. Josef Schmidt. II. Lengyelvér. Anny Ond a, Ivan Petrovici. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órákor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Vasárnap 3, 6 és 9 órákor nagy szenzáció: dupla műsor: I. Moszkvai éjszakák. Orosz dráma. Főszerepekben: Harry Baur és Ann Bella. II. Jönnek az ha-dianok. Cowboy dráma. Főszereplő: Georg O'Brien. Helyárak: 10 és 12+3 lej.

APRÓHIRDETÉSEK

Jól bevezetett textil-konfekció, kötöttaru-üzlet cipőgyári lerakata: bányaváros legfor-galmasabb pontján, betegség miatt, sürgősen átadó. Megkeresések „Biztos egzisztencia” jelígre a kiadóba kéretnek.

Intelligentes jüdisches, kinderliebendes Fräu-lein wird zu zwei Kindern (3½ Jahre und 3 Monat) gesucht. Offerte sind zu richten Löbl hirlapiroda, Arad.

Dejen, főtéren, Cuza Voda 1 szám alatt üzletelhelyiség rak árral május 1-re kiadó. Ertekezhetni Benát Jánosnál Dejen, Str. Avram Iancu 12.

Stancnikat, matricokat bármely cikk gyár-tásához, továbbá gyári berendezéseket ké-szít és javít „Ancora” stancni, matrica és baka-ít ipar, Cluj, Str. Goldis (v. Turarilor) 4.

Társulnék, átvinnék üzletet, üzemet 80-100,000 -ig. Cim: Sternberg hirlapiroda, Sim-leul-Silvaniei.

Férjhezmenne 29 éves, szép, öz. izr. sógor-nóm, kinek jólmért üzlete és háza van, 30-40 év körül, lehetőleg kereskedő urhoz. Rész-letes választók: „Két leányka anyja” jel gére Rudolf Mosse hirdetőirodába, Oradea.

Megnőszülne 45-ös, magas, jómegjelenésű, intelligens, öz. ember. Kereskedő. Korához illő, jóelkültű csinos nővel, kinek megfelelő hozománya van, esetleg benősülés lehetséges. Részletes leveleket „Korrek” jelígre kiadóba.

Textilszakmabeli segédet keresek azonnali belépés e. Román nyelvet bírnia kell. Ki-rakatrendezés értő előnyben. Ajánlatokat kér Goldner Adalbert, Diciosánmártn.

Vidéken felállítandó gyógyszerárhoz ko-moly társat keresek. Szükséges tőke 100 ezer lej. Ajánlatok „Vidéki gyógytár” jelígre e lap kiadójába

Puhafaszakmában jártas fiatalember állást keres. Jelige „Megbízható II”.

Külföldi modellek után fűzők, melltartók és művirágok a legszebb kivitelben Schönfeld Hedy szalonjában készülnek. S. R. Reg. Maria 11, Cluj.

Szakképzés: önálló üzletvezető, jó eladó, uridivat, kötött és rövidaraszakmából szező-üzletéhez garanciával keresetlik. Ajánlatok: „Megbízható üzletvezető” jelígre Frații Laze S. A. hirdetőjébe Timisoara I.

Különbejárható buto ozott szoba, fürdő-szobahasználati alzon kiadó. Cim a kiadó-ban.

Deutsches Fräulein sucht Stelle zu kleine Kinde. 1. März. Adr. Dr. Pollacek Pál Ora-dea, Str. Rimanóczy 4.

Fűszerkereskedőség állást keres szombat megtartásával. Vidékre is megy. „Szerény-igényű” jel gére a kiadóba.

Tűzbiztos iratszekerényt, kb. 1 m magasat, megvé e keresek. Bauch, Regele Ferdinand 1. Cluj.

Szövőüzemhez kerestetik azonnali belépés-re férfi vagy nő kézműnkás, ki az elő-nyomtatáshoz és modellmintázáshoz tökélete-sen ért. Cim: „Tesatorie Adler Mendel, Reghin.

Egy szoba, konyha, speiz azonnalra ki-adó. Mandula Izsákné, Regele Ferdinand 3. Ugyano t üzletes közér házikoszt kapható ki-hordásra is. Abonenseknek és átutazóknak kedvezmény.

Rádiófejhallgatókat, használt jó állapotban, vesz a Zsidóház.

JÓL bevezetett kosztadás elköltözés miatt azonnali átadó. Ugyano t nagy vendéglői főz-kenence eladó. Cim a kiadóban.

Március 1-re ügyes hártartásbeli zsidó-leány felvétetik. Grünfeld Hermann Cluj, P. Mihai Viteazul 39.

MEGNYILT SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R. T. lakberendezési KIÁLLITÁSA Targu-Muresen.

30 ragyogó interieur, 30 lakás-berendezési probléma tökéletes megoldása

Ha otthonát igazán szépen és melegen akarja berendezni, látogassa meg a gyár Piața Albina 17 sz. alatt mintatermet. Akadályoztatás ese én a cég szivesen küldi ki megbízottját eredeti rajzokkal s tervekkel.

Évente k
Bécs, februar
közlekedés teré
legnagyobb ere
dés technika szé
is kétségkívül a
mája.
Csodálatos a
gépépítés tudos
vászónból össze
nagy légvonalat
luxusvonata kö
előretörése olys
melyekről még
álmolni sem m
versengése val
merész repülőg
a nagy nemzet
egymást tulzá
tetéséssel igye
sebb, gyorsabb
ket állítani
Ugyanekkor a
megállapításá
közönséget.
A repülőtecs
dése és a kö
igényei érthet
legújabb típus
A légiforgalm
kénytelenek elé
két évvel elző
sárokt repülőpa
Az ékeppen
ségekön kívül
munkát végző
zette, az eleng
díszszolgálat fe
szegeket emész
nalak között e
pes volna bevé
deni.
A repülővált
ráfizetéses üz
mészetesen az
Évi 7
A Népszöveg
az európai lég
mintegy 600 m
liárd lej) álla
szállítási díjak
mint egyneves
lenére, hogy a
lés nagy idén
laltsága elég
tás ilyenmért
repülés akkor
ha minden rep
ig meg volna
Mégis miért
látatlan millió
fenntartására
Bizonysá e
hogy el fog k
repülőgépek f
növekedésével
üzlet lesz és
gyűmölcsözni
bilitása nem
telka, hogy eg
a holland KI
Amszterdam
bevételek már
Ugyanígy a F
lyeknél a F
legnagyobb, s
ményt mutat
A fejlődés
nosterhelésű,
mélyes gépek
sek felé veze
nagy hatásfo
majd a repül
gal, ha a repül
lalkoztatva,
is általános
éven át, szez
főképpen ha
ság enyhülés
fuvardíjak m
el fog érkezn
vállalatok ne
ra rás-orulva
Ezeken a

Üzlet-e a repülés?

Évente közel hatmilliárd lejt fizetnek rá Európában a légitforgalmi vállalatok. Kifizetődik-e a jövő repülőgépe

A légiposta az egyetlen jó üzlet

Bécs, február 22. A modern technika a közlekedés terén lepte meg a világot a legnagyobb eredményekkel és a közlekedéstechnika szédületes fejlődésének során is kétségkívül a repülőgépe a haladás pálmája.

Csodálatos az az ut, melyet a repülőgépipítés tudománya Wright testvérek vászonból összetákoltt repülőgépe és a nagy légitvonalak többezerlépéses repülő-luxusvonata között megtett. A technika előretörése olyan eredményeket hozott, melyekről még egy-két évtizeddel ezelőtt álmodni sem mertünk volna. A nemzetek versengése valóra váltotta mindazt, amit merész repülőgéptervezők elgondoltak és a nagy nemzetek légitforgalmi társaságai egymást tulszárnyalva, sokmillió befektetéssel igyekeznek mindig kényelmesebb, gyorsabb és biztonságosabb repülőgépeket állítani a közönség szolgálatába. Ugyanakkor a díjszabások mind olcsóbb megállapításával csábítják vonalaikra a közönséget.

A repülőtechnika merészvonalú fejlődése és a közönség állandóan emelkedő igényei érthetően megkövetelik mindig legújabb típusú repülőgépek beállítását. A légitforgalmi társaságok igen gyakran kénytelenek elavultnak látszó és alig egy két évvel ezelőtt horribilis összegekként vásárolt repülőparkjukat becsereálni.

Az eképpen igen nagy beruházási költségeken kívül a repülő-társaságok kényes munkát végző személyzete igen jól van fizetve, az elengedhetetlen időjelző- és rádiószolgálat fenntartása is hatalmas összegeket emészt fel. Így a mai európai vonalak között egyetlenegy sincs, mely képes volna bevételéből üzemi kiadásait fedezni.

A repülővállalat tehát szükségszerűen ráfizetéses üzlet, melynek deficitjét természetesen az államok fedezik.

Evi hatmilliárd lejt a levegőben

A Népszövetség hivatalos adatai szerint az európai légitforgalmi vállalatok évente mintegy 600 millió francia frank (hatmilliárd lejt) állami támogatást élveznek és szállítási díjakból bevételeik alig több, mint egynegyedrészét fedezik. Annak ellenére, hogy a nyári hónapokban, a repülés nagy idényében a repülőgépek elfoglaltsága elég nagy (40—70%), a ráfizetés ilyenmértékű lévén, világos, hogy a repülés akkor is ráfizetéses üzlet volna, ha minden repülőgép minden utján 100%-ig meg volna telve fizető rakományal.

Mégis miért költenek a nemzetek számtalan milliókat a kereskedelmi repülés fenntartására és fejlesztésére?

Bizonyára azért, mert számitanak arra, hogy el fog következni az az idő, mikor a repülőgépek fejlődésével, a forgalom megnövekedésével a repülés is jövedelmező üzlet lesz és a befektetett óriási tokek gyümölcsözőni fognak. A repülőjárat rentabilitása nem elérhetetlen. Ennek bizonyítéka, hogy egyes vonalakon, mint például a holland KLM társaság vonalán, mely Amszterdamot Batáviával köti össze, a bevételek már a kiadások 75%-át fedezik. Ugyanígy a Párizs—London vonalak, melyeknek a forgalma egész Európában a legnagyobb, szintén mintegy 75%-os eredményt mutathatnak fel.

A fejlődés útja

A fejlődés útja feltétlenül a nagy, hasznosítóberuházás, a jelenlegi átlag 10—30 személyes gépek helyett 100—200 személyesek felé vezet. Ha a drága benzin helyett nagy hatásfokú nyersolajmotorok hajítják majd a repülőgépeket olcsó üzemanyaggal, ha a repülő személyzet jobban lesz foglalkoztatva, ha az európai légitvonalakon is általános lesz az éjjel-nappali reptelés éven át, szezonon kívüli jelleg nélkül és legfőképpen ha az általános gazdasági válság enyhülésével lehetséges lesz a repülő-fuvardíjak magasabban való megállapítása, el fog érkezni az az idő, amikor a repülő-vállalatok nem lesznek állami támogatásra rászorulva.

Ezekon a távolabbi lehetőségeken kívül

a jelenlegi helyzet is sok tekintetben indokolja a repülővonalak állami támogatását. Az államilag szubvencionált légitvonalakat úgyis szívesen közszolgáltatásoknak tekinthetjük, melyeknek fenntartása általános állami érdek. Az államok a repülőgépet egy névleges, olcsó árért bocsátják az emberiség rendelkezésére, mint például a közutakat, hidakat, melyekért közvetlenül ritkán fizetünk.

Az államok repülőösszeköttetéseket építettek mindenfelé, ahová őket fontos gazdasági vagy politikai érdek fűzi. A repülőgép gyorsaságával igyekeznek szorosabbra fűzni az anyaország és gyarmatai közötti kapcsolatot. Így Hollandia az amszterdami—batáviai járáttal a holland-indiai gyarmatokat a fővároshoz ötnapos közelségbe hozta, Anglia az ausztráliai és dél-afrikai vonalával, Franciaország az indiai vonalal hidalta át a gyarmataitól elválasztó mérhetetlen nagy távolságot. Az olasz légitforgalmi társaság nemrég nyitotta meg járatait az egyiptomi Kartum és az eritreei Aszmar között, mely Abessziniához már igen közel esik...

A repülőjáratok fenntartásának ugyanakkor fontos oka a „presztizskérdés”. Egyik állam sem akar elmaradni a nagy versenyben és igyekszik technikájának és iparának fejlettségét újabb és újabb szenzációs gépmadarak gyártásával és

Palesztinába az ünnepek alkalmával!

50% és 30% kedvezmény

1936 február 19. és március 4. között való utazásoknál.

Információk és helyrezervációk:

„LLOYD TRIESTINO“

Bucuresti: Calea Victoriei 52. (Tel. 4.15.90.)

Cernauti: Str. Regele Ferdinand 39. — Timisoara IV. Str. I. C. Bratianu No. 47.

forgalombaállításával bizonyítani. Arra is gondolnunk kell természetesen, hogy a békes utasszállító repülőgépek egy kis átalakítással egészen más szerepet is játszhatnak a jövő háborújában...

Mégis van a repülőgépeknek egy jövedelmező foglalkozása is és ez a légiposta. A repülő-társaságok a szállított levelekért csaknem négyszer annyit kapnak, mint az utas- vagy csomagszállításért.

A légiposta a repülőszolgálatok egyetlen fajtája, mely a legszélesebb népréteg számára hozzáférhető, mert a szerényebb költségvetés is, mely nem gondolat repülőutazásra, szívesen áldoz néhány fillárt, hogy levele napok helyett órák alatt jusson el a címzetthez. Miután a repülőposta forgalma (1932) alig teszi ki a rendes postai forgalom 2.5 ezrelékét, a légiposta fejlődése beláthatatlan.

Addig is, míg a repülés kiadásait az utas- és csomagszállításból nyert bevéte-

lek fedezni fogják, kézenfekvő a lehetősége annak, hogy a légitforgalom szükségesszerű deficitjét a megfelelő propagandával felfokozott postaforgalommal kell fedezni. Attól az időtől kezdve pedig, mikor a légitforgalom rentabilitása a légipostai pótdíjak nélkül is biztosítható lesz, a postaigazgatások — eltörölve a légipostai pótdíjakat — a légitársaságoknak a mainál sokkal kisebb díjakat fizetve, az egész országok közötti postaforgalmat repülőgépen bonyolíthatják le.

Nehéz jóslásokba bocsátkozni a repülés jövőjét illetően, mert mindennap új meglepetéseket hozhat. Mindenesetre, ha a fejlődés eddigi ütemét megtartja, úgy valóra válik a merész tervezők álma... hatalmas repülő óriások fogják hasítani a levegőt, messés távolságokat hidalva át országok és világrészek felett: az ember akkor lesz valóban urává a legkönnyebb elemnek és akkor mondhatja büszkén: hogy meghódította a levegőt. K. R.

Brandes lánya elégeti apja irodalmi hagyatékát

Kopenhága, február 22. Az irodalom barátai meghasonlott érzelmekkel fogadják a hírt, hogy Philippné, Brandes Györgynek, az 1927-ben 85 éves korában elhunyt világhírű dán bírálónak és irodalomtörténésznek a leánya, megkezdte atyja irodalmi végrendeletének teljesítését.

Brandes ugyanis úgy rendelkezett, hogy az ő, de legkésőbb a leánya halála után egészen el naplójegyzeteit és minden kiadatlan irodalmi feljegyzését.

Brandes György naplójegyzeteit az a néhány ember, aki megismerhetett belőle egy-egy oldalt, a Goncourt-fivérek híres naplójával állítja egy sorba. Irodalmi értékük mellett külön érdekességük, hogy foglalkoznak a jelenkor csaknem minden kiváló személyiségével, mert Brandes érdeklődése a szellemi élet minden területére kiterjedt és ismeretségi köréhez számított a szó szoros értelmében a világ

minden kiválósága.

Philippné, aki ma már maga is idős, ragaszkodik atyja végrendeletének teljesítéséhez és a minap hozzálátott a kéziratok elégetéséhez.

Elsőnek a kiadatlan irodalmi karcolatok estek a lángok martalékául. Kétes a jövője a naplójegyzetek ama részének, amely az 1862 és 1870 közötti esztendőök eseményeivel foglalkozik. Ezt a különös történelmi érdekességű naplójegyzetet Brandes még jóval halála előtt a dán királyi könyvtárnak ajándékozta. Adományozását azonban később nagyon megbánta és halála előtt kijelentette, az a kívánsága, hogy naplójának ezt a részét is semmisítsék meg. Kérdés, hogy a dán királyi könyvtár is szentebbnek fogja-e tekinteni a halálba induló ember akarátát az utókor szellemi érdekeiért.

Belföldi autárkia Svájcban

Bern, február hó

A gazdasági krízis elmélyülése Svájcban egy érdekes és a svájci viszonyokra jellemző gazdasági politikához vezetett: a belföldi autárkiához.

Európa és a többi világrészek államai gazdasági autárkia bevezetésével próbálnak javítani a gazdasági válságon, vagyis „önellátás” jelszavával igyekeznek kiküszöbölni a külföldi áruk importját, ipari államok gazdaságuk mezőgazdasági, mezőgazdasági államok ipari szektorját fejlesztik ki és ha lehet, csak exportálni akarnak. Ugyanez a tendencia mutatkozik Svájcban is, de nemcsak a többi államokkal szemben, de az egyes kantonok egymásközötti gazdasági kapcsolataikban is. A kanton-autárkia, a „Kantönligeist” egy megerősödött és veszedelmesebb formája van kialakulóban.

A „Kantönligeist” (a kantonok lokálpatriotizmusa) mindig is jellemezte a svájci szövetségi államot. Kialakulása, fennmaradása nagyon természetes és érthető jelensége a svájci kantonoknak, amelyek teljes autonómiával rendelkeznek. Minden kantonnak önálló kormánya, pénzügyi és adórendszere, különben kereskedelmi és

büntetőtörvényei, szociálpolitikája és iskolarendszere van. A „Kantönligeist” kialakulásához hozzájárult még a kantonok egymástól különböző népessége és a nyelvjárások, zászlók, stb. Ez a lokálpatriotizmus nemcsak az egyes kantonokat állította egymással szembe, de az egyes városokat és községeket is.

Ennek a versengésnek, elkülönülésnek azonban inkább politikai és szociális jellege volt, ha nem is nélkülözötte teljesen a gazdasági alapot. De a mai „Kantönli” gazdasági politika erősen emlékeztet az 1848 előtti évekre, amikor vármok és vámsorompók választották el egymástól a kantonokat. Ez a gazdasági politika vesztélyezteteti Svájc 1848 után létrejött gazdasági egységét.

Kantonbeli, városi, községi szállításoknál „hazai” kereskedőket vagy gyárakat részesítenek előnyben még ha a más kantonbeli szállító 50 százalékkal is olcsóbban adta áruját. Más kantonok utazóit az az utasítja el, hogy: „Nem vásároljunk A kantontól, van elég gyár a mi kantonunkban”, vagy „Sajnáljuk, de krízis miatt szükségleteinket kantonbeli gyáraknál kell fedeznünk, amelyek nálunk

CONTINENTAL SZÁLLODA

BUDAPEST, VII. DOHÁNY-UCCA 42.

AZ A HELY.

AHOL A JO KÖZÖNSÉG

JÖL ERZI MAGAT.

LEGMODERNEBB SZÁLLODAI

KENYELEM

ELSŐRANGU ÉTTEREM,

ZENE TÁNC.

SZÍNHÁZAK SZORAKOZÓ-

HELYEK ES A KERESKEDELEM

KÖZPONTJÁBAN.

MÉRSEKELT ÁRAK. GARAGE

A HAZBAN.

fizetnek adót és a mi kantonbeli munkásainkat foglalkoztatják.”

Ez az elzárkózás oly megszervez meg, hogy a kantonok alkotmányellenesen megnehezítik vagy teljesen lehetetlenné teszik más kantonbeli „állampolgárok” letelepülését.

Kanton Genf, amely különösen szenved a krízis miatt, még tovább megy és vámszabadzónává akarja magát deklarálni és ezzel gazdaságilag Svájc területéből teljesen kiválni.

Az a veszély is fenyeget, hogy — az egyes autárkiára berendezett államok mintájára — a kantonok olyan iparágak fejlesztését fogják kezdeményezni, amelyek más kantonok hasonló iparágainak termékeit fogja kiküszöbölni.

Mértékadó gazdasági körök aggódva kísérik figyelemmel a „Kantönligeist” illetően való megerősödését és az export feljavításával akarnak ennek gátat vetni, de tekintettel az általános krízisre, Svájc erős valutájára és a magas munkabérekre ez a kísérlet jelenleg kilátástalannak látszik.

Közér. 1936

Az Országos Zsidó Párt Cluj Tagozatának

Str. Saguna 7 az alatti irodalmi központjában vasárnap, február 23-án déli 1/2—1/2 óra között dr. Lebovics Gyula, délfőn, február 24-én déli 1/2—1/2 óra között dr. Kertész Fr. Miklós tart inspekción.

FEBRUÁR 23.

amióta dohányzik, a hatással van és csökkenése, érzé-

okás után nehezen a egy gép csövei alapos tisztítást 3 hónapban egy egész világon ter- obine felfrissíti és

MUSORA: este: Turandot. Harmen. (Dinu Ba-

Faust. (V. Crețoiu, a szopránénekesnő Szület. Szimfonikus hang- zongoraművész.) Szimfonikus hangver- zongoraművész.

MUSORA: nagy premier egy keresi pártját, fősz.: A millicios cow- Erien. A. Daudet világ- Fősz.: Mary Mar- a francia filmművé-

MUSORA: I. Bengáli — A amonális filmcsoda. Stan és Bran hőgy- a legmulatságosabb 6, 9 órákor. Hely-

egyszerre! Viág- szilag hull az égből. Lengyelvér. Anny 9 órákor. Hely: 9 és 13 órákor.

MUSORA: kor nagy szenzációk Moszkvai éjszakák. szerepekben: Harry II. Jónnek az m. Főszereplő: Georg 10 és 12+3 lejt.

SEK

fűzők, melltartók és kivételben Schönfeldnek, S. R. Reg. Maria

elvezető, jó eladó, szuszakmából szezon- estetik. Ajánlatok: jelgére Frații Luz ara I.

zött szoba, fürdő- kiadó. Cim a kiadó.

Stelle zu kleine Pollacek Pál Ora-

lást keres szombat megy. „Szerény-

kb. 1 m magasat, Regele Ferdinand

azonnali belépés- munkás, ki az elő- intázáshoz tökélete- orie Adler Mendel,

pez azonnaira ki- Regele Ferdinand 3. zikoszt kapható ki- nek és átutazóknak

znált jó állapotban,

és elköltözés miatt nagy vendégségi főz- adóban.

partársbeli zsidó- Hermann Cluj, P.

AZ ERDÉLYI

WIZO

A zsidó Asszony

HIVATALOS LAPJA

Hamburgi levél

Kedves Wizo testvéreim!

Erdéklődéssel olvassuk újságokban más Wizo-füzetek munkájáról és hogy bebizonyítsuk elismerésünkre a kellemes olvasmányért, szeretnénk valamit közölni Veletek a mi hamburgi Wizo-munkáinkról.

Munkánk annyiban tér el lényegesen a cseh Wizo munkájától, hogy mi — dacára a nagy németországi nyomorúságnak — nem végzünk szociális munkát. Természetesen, hogy asszonyaink az összes zsidó szervezetekben, hitközségekben, páholyokban és a zsidó nőegyletekben vezető szerepet játszanak, de főképpen azért, hogy a munkát lehetőleg cionista szellem értelmében próbálják irányítani és nem a szociális munkát prononcirozzák Wizo-munkává deklarálni. 1933 május óta a németországi helyzet következtében következő motto jegyében folyik a Wizo-munka: „az asszony hachsarája”, és pedig úgy szellemi, mint fizikai hachsara.

Szellemi hachsara: Állandóan növekednek azoknak az asszonyoknak a száma, akik körükbe jönnek, akik nemcsak hogy nem cionisták, de annyira messze állanak minden től ami zsidó, hogy azt Nátalok talán el sem tudják képzelni. Részint a külső kénszerítő körülmények folytán, nagyobb részt azonban gyermekeiken keresztül, kik majdnem mind zsidó iskolába járnak, kezdenek ezek az asszonyok a zsidósággal foglalkozni és természetesen, hogy ezt legkevésbéen asszonytársaságban teszik meg. Ezeknek az asszonyoknak a számára kurzusokat állítottunk be, melyeknek „Cionista ABC” neve adtuk, valamint héber kurzusokat és egy szemináriumot „A zsidó nő munkaköre” címen, ahol főképpen a zsidó házasság jogi problémáit, a zsidó ünnepek lényegét és a „zsidó asztal” kultúráját tárgyaljuk meg. Amennyiben érdeklődtek ezek iránt a témák iránt, úgy szívesen adunk a kurzusokról bővebb felvilágosításokat.

Fizikai hachsara: Napjainkban minden zsidó erőnek közgyűjtemény kell képviselnie, melyet az összesség érdekében meg kell használni. Mi, cionista asszonyok, akiknek a zsidó népet való tevékenység kell hogy az irányítványa legyen, kötelességünknek tartottuk a zsidó nőt úgy a megváltozott életviszonyoknak, mint a palesztinai életnek megfelelően megerősíteni. Ezen célból varrós kurzusokat létesítettünk, ahol a legegyszerűbb foltolástól kezdve a varrógép kezelésén át egészen gyermekeknek és felnőtteknek való szabásnálak készítéséig minden tanítottak. Első segély elsajátítására is létesítettünk kurzusokat, melynek célja, hogy az asszonyok gyorsan ismerjék fel — lehetőség szerint — a beegéseket és első segélyt nyújthassanak, köztüni tudjanak és megfelelő ápolást tudjanak elvégezni. Ezeket a kurzusokat a „Vörös kereszt” egy fiatal orvosnője vezette, a palesztinai viszonyok különös figyelembevételével és a Palesztina-hivatal orvosának vizsgáztatása mellett. Miután Palesztinából olyan információk vannak, hogy az egész családra nagyon áldásosan hat ki az, ha a háziasszony saját maga tudja ellátni kis kertjét és tudja az ást és a kapát kezelni, a nyár folyamán kertészeti kurzust rendeztünk, melynek eredményeképpen a résztvevőknek mégis volt valami fogalmuk egy egyszerű zöldéségek karbantartásáról.

Palesztinai életük további előkészítésére vegetáriánus konyhakurzusokat tartottunk Milka Saphir, telavivi Hoes'el-ünk vezetőjének könyve nyomán. Az összes kurzusok szakértett munkások vezetése mellett folytak le és kiegyenlítették a kadásokat, miután az összes résztvevők fzetek. Hogy asszonyaink a KKL és KH munkában részt vesznek — ez annyira magától értetődő, hogy csak a kiegészítés kedvéért jegyezzem meg.

Ezen rendszeres kurzusok mellett egész csoport előadást, referátumot, tea-délutánt, információs és propaganda-rendezvényeket válogattunk meg. Társadalmi összejövetelek nálunk már semmilyen formában nem lehetségesek.

Ennyit a Wizo-munkáinkról. Erőnk és időnk nagyrészt gyermekeink — a chaluok és chaluok gondozása veszi igénybe. Szándéko-

san mondom, hogy „gyermekünk”, ha nem is verbeli szülőleink és ha több gondot okoznak és kevesebb befolyást tudnak rájuk gyakorolni, mint saját gyermekeinkre. Ha azonban befolyással akarnak bírni az ország fejlődésére, alakulására, úgy ezt — minden előzetes hiányának ellenére is — a chaluok útján kell érvényesíteniük.

A lányok számára foltoló, szabó és számarítanus kurzusokat rendeztünk, ezenkívül keletgyéket varrunk a chaluothonoknak és az

Dr. Oskar Neumann látogatása Satu-Maren

Dr. Oskar Neumann, a csehszlovákiai Cionista Szervezet vezető tagja a KKL jeruzsálemi delegátusa, kinek irodalmi tevékenysége általánosan közzismert, satumarei látogatása alkalmával a Wizo körében belül a következő rendezvényeken vett részt:

Az „Eleven Újság” szerkesztésében, mely az Újságíró Club zsúfóházig megtelt helyiségében lett megtartva. A rendezvény felolós szerkesztője Dr. Katz Izsó volt, aki román nyelvű bevezető cikkben üdvözölte a megjelenteket és német nyelven Dr. Neumann Oskár. Majd magyarul is bekonferálta az illusztris vendégszónokot.

Ezután következett a vezércikk, melyet Neumann Oskár vállalt, s melyben az egyén és a gép örök harcával foglalkozott, továbbá a cionizmus célkitűzéseit tárgyalta, rámutatva arra, hogy a zsidóság legnagyobb kincse az optimizmus, mely már 2000 éve segíti át ezt a népet a sok méltatlan szenvedésen. Az előadót hosszasán ünnepeleék.

Dr Burger László az „Eleven Újság” riportját szerkesztette nagyon ötletesen, míg Dr. Markovits Ferenc a közgazdasági rovat vezetésével ért el megérdemelt sikert.

Berger Marcell sziporkázóan szellemes és ötletes sporcikkével ragadta magával a feszülten figyelt közönséget. A helybeli közéleti nagyságokról előadott karikatúrái tomboló

egy chaluoknak. Két választmányi tagunk állandóan azzal van elfoglalva, hogy a Hamburgban levő 5 chaluothont elássza. Így próbálkozunk meg azzal, hogy szerény eszközeinkkel a zsidó asszonyt az egész nép hasznos, értelmes részévé tegyük. Ebből a nevelésből adódik a cionista kötelességtudás öntudata. Nagyon meglehető munkánkat az a körülmény, hogy a régi cionista munkatársnők közül igen kevesen vannak közöttünk, a fiatal erőnek pedig tulkeves tapaszlatuk van ahhoz, hogy felvilágosító munkát végezhesse-

Hedvig Möller

a hamburgi Wizo-csoport elnöke.

sikert arattak.

Singer Nándor nagy sikert ért el jiddis nyelvű műfordításával, valamint a helyi szerzők parodizálásával.

Dr. Katz Izsó, ugys mint konferenciér, ugys mint a szerkesztői üzenetek vezetője, az ő besz, egyéni zamatú ötletes humorával emelte az egész est fényes sikerét.

Jelentős anyagi siker is koronázta ezt a rendezvényt, melyet 500 főnyi közönség élvezett és kacagott végig.

Dr. Guttmann Béláné urasszony, ugyancsak Neumann Oskár tiszteletére nagyszabású tea-délutánt rendezett. Neumann Oskár pompás előadást tartott, kihangsúlyozva a palesztinai építmunka fontosságát és a nők szerepét a cionista munkában. A hallgatóság hosszasan ünnepele, E Wizo-tea fényét emelte Korach Edit kassai vendég közreműködése is, aki Chopin és Paderewsky műveket adott elő nagy ruinalan zongorán. Művészi játékáért a közönség melegen ünnepele a bájos urilányt.

Wizo-teát adtak az utóbbi hetekben: Wertheimer Sándorné, Freyer Arminé, Dr. Katz Izsóné, Vági Gáborné, Dr. Rosenbaum Dezsóné. Előadók voltak: Dr. Friedmann főrabbiné, Dr. Rosenbaumné, Dr. Jordán Viktorné, Rosenfeld Mártonné.

(R. M.-é)

A lugoji WIZO közgyűlése

Friss, lelkes hangulatban — amely oly távol állt a közgyűlések oly gyakori sablonos, unott hangulatától — zajlott le a lugoji Wizo csoport közgyűlése vasárnap d. u. a Cionista Otthon nagytermében. — Szidon Szerén elnök megnyitó beszédében üdvözölte a termet teljesen megtöltötagokat és vendégeket és különösen a Wizo elnökszónóját dr Róth Dezsónét. Nagy vonásokban vázolta a csoport által elért eredményeket és felhívta a tagok figyelmét azon körülményre, hogy a Hitközség engedélyezte a Thóra előtt a Wizo részére való engedélyt, miért is a férjek oly irányban instruálandók, hogy a Wizo-ról se feledkezzenek meg.

A tapsal fogadott megnyitó beszéd után Klein Zelma az egyesület pénztári jelentését, Deutsch Béláné pedig titkári jelentését olvasta fel. A két év sokoldalú és igen eredményes munkájáról készült és formailag is igen sikerült jelentés élénk érdeklődést és elismerést aratott, mert büszkén mutathatott rá arra a körülményre, hogy a Wizo csoport a reá kirótt költségvetési hozzájárulást teljes egészében megfizetvén, még módot talált, hogy más cionista munka terén is a munka orozzlánrészt végezze Lugojon. Ezt az elismerésre méltó sikert Neumann Hugó felszólalásában, midőn a helyicsoport nevében üdvözölte a Wizot, szintén kiemelte. A jelölőbizottság ezek után ismét Szidon Józsefnét, az eddigi kitünő elnököt ajánlotta újból megválasztásra, ami nagy lelkesedéssel meg is történt, ugyszintén egyhangulag történt Kirschner Ibi javaslata szerint a tisztségek és választmány megválasztása.

Ezután nagy figyelem közepette dr Róth Dezsóné kezdte meg héber nyelven előadását. Hanguloyozta héber nyelvünk elsajátításának szükségességét, hogy mielőbb tanácskozási nyelvvünk is lehessen a héber. Megkapó hasonlatu képbén beszélt azután a Wizo első erdélyi szárnybontogatási kísérleteiről s a mai komoly erőt jelentő, egész Erdélyre kiterjedő mozgalomról. Majd azokat a célkitűzéseket fejtegette, amelyek ma már oly természetesen kellene lenniök minden zsidó asszony előtt s amelyeknek szolgálatában a Wizo igazán fontos eredményekre mutathat rá.

Az országépítés problémáiról szólva a magántőke szerepével szemben a nemzeti tőke döntő fontosságát fejtette ki az ország továbbépítésének munkájában. Végül további és fokozottabb el nem lankadó munkára serkentette az eddigi munkatársakat is, mert ugymond rossz kertész lenne az, aki fáradságos munkájának gyümölcsét megérlelni látván, arra az elhatározásra jutna, hogy most már folytassa más kertész a munkát. A mindvégig lebilincselően érdekes előadást a közönség lelkes tetszénnyilvánításokkal fogadta. A közgyűlés Szidon Szerén elnököl zárószavai után a Hatikwah elnökölésével végződött.

A közgyűlés a következő tisztikart választotta meg:

Elnök Sidon Józsefné. Alelnök Neumann Hugóné, Deutsch Dalma. Titkár: Deutsch Istvánné, Pfeifer Irén. Jegyzők: Deutsch Béláné, Kirschner Ferencné, Pénztáros Klein Alfred Samuné.

Választmány: Bloch Sándorné, Braun

Jenóné, Bronfeld Sándorné, Csamperlik Regina, Cséri Vilmosné, Deutsch I. Samuné, Deutsch Zoltánné, dr Fekete Dezsóné, Frank Jenóné, Fischer Irén, Grósz Józsefné, Huszár Vilmosné, Hirschl Ernóné, Jermovitsné, Junger Jenny, Goldmann Borisné, Kincs Béláné, Keszler Gabriella, Kurtág Blanka, Kurtág Ferencné, Lengyel Albertné, Popper Simonné, Rosenfeld Vilmosné, Szemes Jolán, Steinbach Imréné, Török Gyuláné, Türki Elemérné, dr. Singer Dávidné, Wassertheil Henrikné, Weinberger Emma, Zimmer Edéné.

Megalakult Satu-Maren a Jung-Wizo

A zsidó nők nemzeti munkájának új műhelye támadt a satumarei Jung-Wizo megalakulásával. Dr. Fischer Samuné a satumarei Wizo nagyon egilis elnöknőjének közreműködésével folyó hó 12-én tartotta meg alakuló gyűlését az új csoport. Külön ünneplőességet kölcsönzött: a gyűlésnek Dr. Neumann Oskár jelenléte. Nagy élvezettel hallgattuk előadását, amelyben a cionizmus lehetőségeit és annak fejlődését a Wizoig, ugyszintén a Jung-Wizo rendelkezését is kifejtette. Tanulságos előadása nagy hatást gyakorolt a jelenlévő lányokra.

Ezután a tisztikar megválasztására került sor, amely a következőképpen alakult meg: Vezető elnök: Fejes Zsuzsi, Bródy Éva, alelnök: Fried Agnes, S'ern Alice, vigalmi elnök: Dénes Anna, sajtóreferens: Steuer Etelka, titkárok: Freyer Kitty, Friedmann Lici, pénztárosok: Kalocsay Katalin, Roth Manci, jegyző: Dávid Zsuzsi.

Dr. Fischer Samuné, akinek lakásán tartották meg a gyűlést és akinek ezen alakulással régi, kedves terve valósult meg, buzditó szavakkal lelkes munkára serkentette a Jung-Wizo tagjait.

Steuer Etelka

— Wizo-élet Pecicán. A pecicai Wizo-csoport rendszeresen tartja összejöveteleit kéthetente, igen jó eredménnyel. Február 15-én Deitel, aradi kántor látogatta meg a csoportot és egy összejövetel keretén belül jiddis dalokat énekelt nagy sikerrel, míg ugyanakkor Dr. Harnik Anna ismertette Giszkalay János nagylaki előadását. A csoport most készül egy nagyszabású műsoros rendezvényre, melyről annak idején pontos híreket fogunk közölni.

— Wizo-élet Nasaudon. A nasaudi Wizo-csoport február 2-án jólsikerült tea-estélyt rendezett, mely alkalommal Wurch és Packker chaverák voltak a háziasszonyok. A csoport egyébként rendszeres munkát végez és rendezvényeit az agilis Jung Wizoval karöltve szokta megrendezni.

— Wizo-élet Reteagon. Február hónapban a reteagi Wizo tea-estélyt tartott, házigazdák voltak Máttyás Olga és Löwinger Emil, a szép lelkes pártolója. A tea-estély, mely tombolóan volt egybekötve, a késő éjjeli órákig tartott és fényesen sikerült.

— Az orástiei WIZO-csoportot, a központ megbízásából f. hó 10-én Eiger Melanthe asszony, a brasovi csoport elnöknője látogatta meg. Eigneré asszony az ő természetes közvetlenségével, nagy előadó képességével, de főképpen a cionizmus iránti igaz szeretetével ünneppé avatta az itt töltött két napot, csoportunk minden egyes agjának a részére. Eigneré asszony két összejövetelt tartott a WIZO asszonyokkal, akikkel megbeszélte az aktuális dolgokat és irányt mutatott a további munkához. A tisztelebire rendezett műtárgy pedig, melyet Rubinstein Albert hitközségi elnök nyitott meg és melegen üdvözölte az előadót, nagyon nívós előadást tartott a zsidóság ereci és galuti helyzeéről. A szép számban megjelent hallgatóságra az előadás mély hatást gyakorolt és az előadót lelkesen ünnepeleék. A csoport elnöknőjénél, Junger Samunánál tartott tea-estélyben Maróné beszámolóit tartott a Nib. gyűlésről, valamint a Dr Mrjám Schauer által tartott kurzusról. A csoport elhatározta a kultur-előadások folytatását.

(R. A.)

HIR...
AZ ELISMERTEN...
Cocvi...
KAPHATÓK MINDE...
TELEFÓN: 4-92

A helyicsoport közgyűlése

Ma délelőtt ül össze Szövetség cluji helyicsoportjának közgyűlése határkö...
mának történetében...
periódust, amely vaj...
mekkel és nehézségek...
ugyanakkor a mozgalm...
sítéséhez és fejlettebb...
hoz vezetett és megne...
amely újra egységes...
meg a cluji cionista...
portókra és irányzat...
és tömegeit.

Ebben a városban...
kék-fehér zászlóval az...
gek és innen indult...
ban a szó és a tett...
nemzeti megújodás...
zedén átvá cluji cion...
ta-mozgalom és az e...
dély területén. A ne...
középsőiskola, a zsidó...
velés, mindezen integ...
megújodásnak Cluji...
tét forrásukat és in...
Ez a múlt kötelez...
Elhivatottságot ró a...
társadalomra, melyne...
ponti földrajzi helye...
kell éreznie azt a h...
egész erdélyi cioniz...
töltenie példaadó és...
vezeti és kulturális...
cluji cionizmus mint...
fel kell, hogy emelke...
tátra, amelyre hivat...
felismerés kell, hogy...
ülő reorganizációs és...
az új vezetőséget, m...
lit a helyicsoport...
két, amely az egész...
A Helyicsoport...
ban nem szorítkozh...
lévő ifjúságra és o...
összejöveteleire, han...
kell, hogy legyen a...
széles rétegei és tö...
a cionista műbe. U...
ákra van szüksége...
ni akarjuk, hogy a...
kintiben is meg f...
telményeinek és az...
rúlni fog széles ala...
vezette építeni a...
mely az organizác...
zsidó kultúra és...
hordozója is kell...
Ezzel üdvözöljük...
reorganizációs és...
és hiszünk abban...
lóban új erát nyit...
ben.

— Banketten ünne...
párt a választási gy...
lentik: Tegnapi est...
vezetősége bankette...
győzelmet. A bank...
Mihalache, Lupu, st...
lelkes ünneplésben

HIRBEK

AZ ELISMERTEEN NEMES ZARATU

Corvin

Sajborok

KAPHATOK MINDEN JOBB ÜZLETBEN

VISZONTELADÓK RÉSZÉRE

TELEFON: 4-92 STR. BUCOVINA 28

A helyicsoport közgyűlése

Ma délelőtt ül össze a Zsidó Nemzeti Szövetség cluji helyicsoportjának reorganizációs és tisztújító közgyűlése. Ez a közgyűlés határkő Cluj cionista mozgalomának történelmében. Lezár egy átmeneti periódust, amely vajdaságokkal, küzdelmekkel és nehézségekkel volt tele, de ugyanakkor a mozgalom tömeges kiszélesítéséhez és fejlettebb differenciálódásához vezetett és megnyit egy új korszakot, amely újra egységes keretbe szilárdítja meg a cluji cionista élet különböző csoportokra és irányzatokra tagozódó erőit és tömegeit.

Ebben a városban vonultak fel először kék-fehér zászlóval az erdélyi zsidó tömegek és innen indult ki a forradalmi években a szó és a tett Erdély zsidó népének nemzeti megújulására. Egy teljes évtizeden át a cluji cionisták vezették a cionista-mozgalom és az egész népi életet Erdély területén. A nemzeti sajtó, a héber középiskola, a zsidó sport, az ifjúsági nevelés, mindezen integrális tényezői a népi megújulásnak Clujon találtak meg életető forrásukat és irányító központjukat.

Ez a múlt kötelezi a cluji cionistákat. Elhivatottságot ró az egész cluji cionista társadalomra, melynek múltjánál és központi földrajzi helyzeténél fogva meg kell éreznie azt a hivatást, amelyet az egész erdélyi cionizmus életében kell betöltenie példaadó és irányító mutató szervezeti és kulturális teljesítményével. A cluji cionizmus mint szerves egész újra fel kell, hogy emelkedjék arra a piedesztálra, amelyre hivatása rendelteti. Ez a felismerés kell, hogy áthassa a ma összeülő reorganizációs és tisztújító közgyűlést, az új vezetőséget, melyet a közgyűlés állít a helyicsoport élére és az egész munkát, amely az egész csoportra vár.

A Helyicsoport reorganizálása azonban nem szorítkozhatik kizárólag a meglévő ifjúságra és cionista pártalakulatok összefogására, hanem általános kerete kell, hogy legyen a cluji zsidó társadalom széles rétegei és tömegei bekapcsolásának a cionista műbe. Új erőkre, friss energiákra van szüksége a mozgalomnak és hinni akarjuk, hogy a közgyűlés ebben a tekintetben is meg fog felelni az idős követelményeknek és az új vezetőségek sikerülni fog széles alapokon nyugvó népszerű vezető építeni a cionista helyicsoportot, mely az organizációs feladatokon túl a zsidó kultúra és népnevelés legaktívabb hordozója is kell, hogy legyen.

Ezzel üdvözljük a cluji Helyicsoport reorganizációs és tisztújító közgyűlését és hiszünk abban, hogy ez a közgyűlés valóban új erőt nyit meg cionista életünkben.

Banketten ünnepelte a nemzeti parasztpárt a választási győzelmet. Bucurestiből jelentik: Tegnap este a nemzeti parasztpárt vezetősége banketten ünnepelte a választási győzelmet. A banketten jelen volt Maniu, Mihaleche, Lupu, stb., akiket a megjelentek lelkes ünnepségekben részesítettek.

Grosz Jenő Jugoszláviai keresztül való szállítása is nehézségbe ütközött. Bucurestiből jelenik: A Dimineata belgrádi tudósítója szerint Grosz Jenő átszállítása Jugoszlávia-ban is nehézségbe ütközött, úgyhogy az késedelmet szenved. A nehézségek bizonyos jugoszláv törvények előírásaihoz származnak.

Oklahoma északamerikai államban hat néger fejszékkel megátárolt egy fehér farmernőt és hat éves kislányát agyonverte. Newyorkból jelentik: Az Oklahoma állambeli Magnus helyiségben hat néger fejszékkel és vasrudakkal megátárolt egy fehér farmernőt és annak 6 éves kislányát, akiket súlyosan összeverték. A kislány meghalt, de azért néhány pillanatra magához tért és elmesélte a történetet. Az anyja még mindig eszméletlenül állapotban van. A rendőreg azonnal üldözőbe vette a neregereket, akik közül ötöt sikerült röviden a kézre keríteni. A hatodikot a rendőrlatyák hajtották fel Altes község közelében s miután nem akarta megadni magát, a rendőrök több lövést adtak le, amelyek végeztek vele. A letartóztatott neregereket erősen őrzik, nehogy a felháborodott lakosság meglincselje.

Influenza, spanyoljárvány, torokgyulladás, az orr és garat elnyálkásodása, a mandulák megbeégedése, valamint ízületi bajok vagy tüdőcsucsúr: esetén gondoskodjék arról, hogy gyorsan és belei a természetes „Ferenc József” keserűviz használata által gyakran és alaposan kitisztítsanak. Közkeletesen híres orvosok megállapították, hogy a „Ferenc József” viz lással járó fertőző betegségeknek is nagy szolgálatot tesz a szenvedő emberiségnek.

Dániában a havazás miatt három napja szünetel a vasúti forgalom. Koppenhágából jelentik: A vasúti forgalom három napja szünetel a havazás miatt. Seelandsban két vonat, 200 utasával el van szigetelve a nyílt pályán. Az utasok 24 óra óta élelmiszerhiányban szenvednek.

„SZENTIVANEJI ALOM” filmhez, mely SHAKESPEARE klasszikus vigjátéka nyomán készült REINHARDT rendezésében, a balettelket BRONISLAVA NIJINSKA viághírű táncosnő tervezte. A film ünnepélyes bemutatása szept. 26-án este van. Bevezetőket mondanak: P. Grimm egyetemi tanár (románul) és dr. Janovics Jenő, a cluji Magyar Színház volt igazgatója (magyarul).

A minisztériumok nem adnak ki többet utleveleket. A belügyminisztérium 1936 február 9-i 9486. számú rendelete értelmében sem a belügy-, sem a külügy-, vagy a közlekedési minisztérium nem adhat ki többet utleveleket. Az utlevelek kibocsátása a jövőben kizárólag a kérvényező lakóhelyének rendőrvésztörődjé által történik. A belügyminisztériumot állítólag az készítette erre a rendelet kiadására, hogy a Grosz-Cageo. panamával kapcsolatban több olyan egyén szerzett utlevelet a minisztériumtól és távoztak el ezekre külföldre — akiknek a rendőrhatalóságok nem engedélyezték volna külföldre való eltávozásukat.

Eljegyzés. Benedikt Margit Seini és Singer Géza Targu-Mures jegyesek.

Lambrecht Kálmán: Az ösvilági élet. A magyar természet-tudomány országosan ismert kitűnősége, a pécsi egyetem tanára s a Buvár szerkesztője, Lambrecht Kálmán a leg-hivatottabb arra, hogy az ösvilági élet mindennemű kérdéseiről tájékoztassa a magyar olvasót. Könyve az élet fejlődésének főbb állomásain vezeti az olvasót, de ezt a kalauzólást úgy végzi, hogy cicerónának azt az öséletbuvárt állítja az olvasó mellé, aki a szóbanlevő földtani korszak ösvilágát a tudomány számára feltárta, felfedezte. A tudomány elvont kérdéseit népszerűsítő művek sorából magasan kiemelkedik Lambrecht Kálmán könyve, amely a magyar műveltség jelenős tényezője és a magyar könyvtudás egyik legszármottevőbb terméke. A 24 táblameltéklen közölt pompás képanyag teljes gazdagságában mutatja be az ösvilági élet jelenségeit. A pompás kötet 38 képpel és vázsonkkötésben 198.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok jegyzékét.

A londoni Times Károly király bucaresti fogadtatásáról. Londonból jelentik: A Times beszámol Károly király bucaresti fogadtatásáról. Az átomásól a palotái tengernyi tömeg üljenezte az uralkodót. A lap ismételt rámutat arra, hogy az uralkodó kijelentései kapcsolatban Románia együttműködésével Franciaországgal, Angliával és a kisananttal a Népszövetség keresztül, a béke érdekében és a király határozott állásfoglalása a békeszerződés revíziója ellen, megfelel a román nép órási többsége törekvéseinek.

A Goldmark Zenetársaság értesíti tagjait, hogy hétfőn, f. hó 24-én este 9 órakor a megszokott helyen próbát tart, amelyen a tagok feltétlen megjelenését kéri.

UJ AUTOBUSZJÁRAT CLUJ-ORADEA-SALONTA, ARAD ES TIMISOARA KÖZÖTT. Az autobszálomás értesítése szerint Cluj-Timisoara között új járatot állítottak be, új kényelmes kocsikkal, mely már meg is kezdte a rendszeres forgalmat. Az új járat indul Clujról reggel 6 és déli 1 órakor, Timisoaráról reggel 5.30 és d. u. 10.30 órakor. További felvilágosítások az autobszálomán, telefon 155, szerezhetők be.

Stein Aurel: Ősi ősvényeken Ázsiában. A magyar tudomány pártatlan diadala az az előkelő hely, amelyet a világ földrajzi kutatásaiban Stein Aurel elfoglalt. Vámbéry Armin tüneményes pályafutását ismétli meg Stein Aurel megbecsülhetetlen tudományos működése és Anglia ugyanazzal a nagy elismeréssel fogadja az ő jelentékeny földrajzi és történelmi felfedezéseit, mint a múlt század végén a másik nagy magyar tudós, Vámbéry Armin tevékenységét fogadta. A legbelsőbb Ázsia sivatagjainak és helyeinek ismeretlen életét Stein Aurel fedezte fel s e könyve három utazásának tudományos eredményeit foglalja egybe, amellyel pártatlanul igazalmas leírását adja a nehéz felfedező út változatos kalandjainak és emberfeletti fáradaimának. A magyar tudomány ünnepi eseménye Stein Aurel monumentális művének megjelenése. 148 képpel és térképpel. A könyv először angol kadásban jelent meg. A magyar kiadást Haász Gyula fordította, két hatalmas kötetben, 384 lap, díszes vászorkötésben 396.— lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál, Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok jegyzékét Lepagetól.

A gondos anya kötelessége elősegíteni azt, hogy gyermekének fiatalos arcából megőrizze!

Tudományos megállapítás, hogy a szép, hamvas női arcból a gyermekkori gondos ápolás eredmény. Tegye tehát minden gondos anya lehetővé, hogy a gyermeke bőre ne veszítse el harmatosságát és báját. Gondoljon arra, hogy egyszerű, természetes és nem költséges módon a gyermeke eljövendő szépségéhez hozzájárulhat. Egy napot se mulasszon el! Szabály: Estéknél mossa arcát a LETON-szappan krémszerű habjával. E gyengéden ható krémes habot hagyja arcan néhány másodpercig. Utána öblítse le bő melegvízzel, majd közvetlenül hidegvízzel. Ez az egész! Másnap reggel friss, bársnyosan úde arc fog anyukára mosolyogni. Ezen módon kezelve az arcból, többet ér, mint bármilyen kúra, különösen ha este lefekvés előtt alkalmazza. A LETON-szappan hatását egyszerűen fokozza az eredeti LETON-arctej, LETON-puder és LETON-arcrouge.

Kapható 22 lejt minden gyógyszerertárban, drogeriában és illatszertárban, valamint a főraktárban: Parfumeria ROYAL Oradea, Saspassage.

HÜLÉSNELE-GRIPPÁNÁL

TESTA

GYÓGYIT

Minden gyógyszerertárban Kapható

Wizo-szeminárium Oradeán. F. hó 23-án, vasárnap d. u. 5 órakor tartja a Wizo a Noar Hacionnal közösen he'i szemináriumát saját helyiségében (Str. Nic. Iorga 19). Rosenberg Manó revüje után Herskovits Jichák chaluic „A Judaizmus válaszon” címmel fog előadást tartani. Mindenkit szívesen látnak.

A cluji egyetem bakteriológiai intézet vezetőjének, professor dr. Konrád Dániel véleménye a SENLASLO (Szt. László) fertőtlenítő toalett szappanról (megjelent a „Clujul Medical” 933. márc. számában), hogy épp úgy fertőtleníti, mint a szublimát: oldat és azért nem maró hatása, miértis a legjobb toalett szappan, mely megvéd a fertőzések ellen. Főkéleges tehát hangsúlyozni, hogy a különböző járványos betegségek ellen, amelyek különösen a nedves időszakokban terjednek a legjobban — a legjobb szer, a kelemenesen illatosított „Senlaslo” (Szt. László) fertőtlenítő toalett szappan, mert megvéd fertőzések ellen, miértis ajánlatos az influenza, skarlát, diftéria, vörheny stb. járványos betegségek ellen a „SENLASLO” (Szt. László) szappan rendszeres használata.

Schön Dezső előadása Timisoaran. Az Uj Kelet maramuresi munkatársa, Schön Dezső a napokban a timisoarai cionista diensien előadást tartott a maramuresi zsidó tömegek gazdasági és szellemi helyzetéről. A föltötte vonzó előadás során a zsidó népek ezt a töredékét egészen új világiasban láttuk. A jelen volt Wizo-hölgyek megkérték Schön Dezsőt, hogy a keddi Wizo-esten is tartson előadást. Schön Dezső még néhány hétig marad a városban és több előadást fog tartani a kárpáti zsidóságáról, amelyről nagy sikerű könyvét — „Istenkeresők a Kárpátok alatt” — írta.

Orvos az őserdőben. Albert Schweitzer: Orvos az őserdőben c. műve méltán kelteit nemcsak az orvosok, hanem az egész kultur. világ körében méltó feltűnést. Villágszerte ismert orgonaművész, egyet. tanár volt Schweitzer és pályáját elhagyta, hogy kórházakat rendezzen be a trópusi erők mélyén az elhagyott afrikai törzsek számára. Pártatlan érdekességű könyvében megrázó élményeiről számol be. A „Világjárók, Utazások és Kalandok” sorozatának egyik legújabb kötete, amelyet Klopstock Gizella fordított le kifogás alanyl magyarra és a Franklin-társulat kiadásában jelent meg, 17 műemelékettel, 167 lapon. Ara 112 lej minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Franklin-ujdonságok jegyzékét.

Mit ír a fővárosi sajtó Leny Caler-ről?

Rampa: A Főnyeremény pompás estét jelent a közönségnek. S a hősnő nem is lehetne más, mint Leny Caler. Büvületben tartja a közönséget. Öröm látni, ahogy belep a színpadra, a közönség vele éli át a szerepet. Annyi érzés és szenvedély van ebben a ragyogó művésznőben, hogy a közönséget va-össéggel hipnotizálja.

A VIVÓ CLUB-ban

vasárnap délután:

MA! 5 órai tea táncsal, este: Ingyen tombola! MA!

Csamerlik
Deutsch I. Samu
Fekete Dezsőné,
Gröz József,
Ernőné, Jerg
Goldmann Böz
Gaber Gabriella,
Ferencné, Lan
monné, Rosen
lán, Steinbach
Türki Elemérné,
Berthel Henrik
Immer Edéné.

u-Maren
zo

kájának új mühe
Wizo megalku
a saumarei
ének megremükö
a meg alakuló
ünnepeleyseget
Neumann Oszkán
hallgatuk előadá
vetkezését és sz
gyszintén a Jung
ette. Tanulságos
orolt a jelenlévő

ásztására került
n alakult meg:
si. Bródy Éva, al
Alice, vigalmi
referens: Steuer
Kitty, Friedmann
ay Katalin, Ro'h

ok lakásán tartot
k ezen alakulással
meg, buzdító szar
kmentette a Jung
Steuer Etelka

pecicai Wizo-cso
sszejöveleit két
yel. Február 15-én
ta meg a csoport
tén belül fiddis
rel, mig ugyanak
erteite Giszkalay
csoport most ké
nos rendezvényre,
s híreket fogunk

A nassaudi Wizo
került az astélyt
Wurch és Pockker
nyok. A csoport
át végez és ren
Wizoval karöltve

bruár hónapban a
tött, házigazdák
öwinger Emil, a
esély, mely toir
késő éjjeli órákig

ortot, a központ
iger Melanie asz
nükönje látogatta
természetes köz
képességével, de
gag szeretetével
két napot, cso
jának a részére.
övetelt tartott a
t megbeszélte az
t mutatót: a to
felelére rendezett
stein Albert hit
és melegen üdvö
ívós előadást tar
ti he'ze'éről. A
gátóságra az elő
és az előadónő
port előnkönjénél,
teán Nuesbaum
a Nib. gyűlésől,
auer által tartot
ároztta a kultur
(R. A.)

UJ KELELET Legújabb hírek

Németország a locarnoi szerződés nyílt megszegésére készül a francia-orosz paktum ratifikálása miatt?

Berlin tiltakozásra készül a francia-orosz és cseh-orosz kölcsönös segítségnyújtási egyezmények ellen

Japan hivatalosan megcáfolta Párizsban a német-japán titkos szerződés létrejöttét

Berlin, február 22. Berlinben egyre inkább erősödik a szándék, hogy a ratifikációs vita befejeztével Németország és a francia-orosz-cseh egyezmény ellen, amely összeütközik a locarnoi egyezményrel s így megsemmisíti a rajnai katonailag semlegesített sávra vonatkozó megállapodást. Ehhez Németország igyekszik Itália hozzájárulását megszerezni, de úgy látszik, most nem sok reménnyel, főleg az osztrák-ügy miatt.

A Deutsche Allgemeine Zeitung von Kulmann volt birodalmi külügyminiszter tollából cikkezik a francia-orosz paktumról és azt állítja, hogy a békeszerződés aláírása óta nem fordult elő a világon annyira káros és sajnálatos esemény, mint a francia-orosz kölcsönös segítségnyújtási egyezmény. Mindinkább szükségesnek mutatkozik egy nyílt és határozott szó, amely szétoszlatja a Németország és Franciaország közötti kapcsolatokat elhomályosító fellegeteket. De Franciaország túlzottan hallgatott egy rossz tanácsadó méregettel telített befolyására. Igaztalanul tartanak az új Németországtól.

Londonban a Berlinben közzétett hivatalos közlemények arra engednek következtetni, hogy Németország a francia-orosz paktum ratifikálására válaszul megpróbálja militarizálni a Rajna-vidéket, megszegve ezáltal a versaillesi és locarnoi szerződéseket. Londonban lezegeztek, hogy Edeu csak nemrég jelentette ki az alsóházban, hogy a demilitarizált zónára vonatkozó statutumnak Németország által való megsértése esetén Nagy-Britannia való megsegítést nyújtana Franciaországnak.

Sulyos jobboldali támadás Sarraut miniszterelnök ellen a francia-orosz paktum ratifikációs vitáján

Párizs, február 22. A francia kamara tegnap reggeli ülésén rendkívül sulyos incidens játszódott le Sarraut miniszterelnök és Franklin Bouillon képviselő között. Sarraut a bizalmi kérdés felvetése előtt Franklin Bouillon felszólalása alkalmával olyan megjegyzést tett, amit a képviselő sértőnek talált magára nézve.

GRACE MOORE

II-ik, új világfilmjében énekel.

Bouillon a megjegyzésre azt kiabálta Sarraut felé, hogy ő a felelős a marseillei merényletért, amely miatt Sándor jugoszláv király és Barthou köztársasági elnök halálát lelta, mert abban az időben mint belügyminiszter, nem tette meg a szükséges óvintézkedéseket.

Sarraut a vádra rendkívül ingerülten válaszolt és sulyos szavakat használt a képviselővel szemben.

A délutáni ülés kezdetén, a jegyzőkönyv felolvasása alkalmával, Bouillon kijelentette, hogy a délelőtti ülés végén keletkezett általános hangzavarban nem hallotta jól a miniszterelnök szavait. Most azonban, miután tudomást szerzett Sar-

raut megjegyzéseiről, kénytelen megállapítani, hogy a miniszterelnök által használt kifejezések nem méltók a méltósághoz, amelyet betölt. Bouillon szavai nyomán óriási kavardás keletkezett, melyet a teremőrök csak nagy nehezen tudtak lecsillapítani.

Tegnap este Sarraut miniszterelnök a Párizsban lakó amerikaiak vacsoráján tartott beszédében kijelentette, hogy Franciaország nem akar háborút, hanem leszerelést. Azt akarja, hogy a népek szö-

vetségéből a kollektív biztonság eszköze legyen, amelytől a világbéke függjön. Hivatkozott a Briand-Kellog paktumra, amely ennek a szellemnek a jegyében készült.

Párizs, február 22. (Rador.) A lapok beavatott forrásból közlik, hogy a japán kormány értesítette a francia kormányt, hogy nem felel meg a tényeknek egyes külföldi lapok állítása, mely szerint Japán és Németország között titkos szerződés jött létre.

Háromezer halottja van az újabb japán földrengésnek

LONDON, február 22. Tokiói jelentés szerint a tegnapi nap folyamán az ország több részén heves földrengések voltak. Osakoi jelentés szerint az ottani földlökések következtében több ház összeomlott, melyeknek romjai alatt 3000 ember halálát lelta. Az összedőlt házakban több helyen tűz keletkezett, tizenkét esetben a tűzoltók oltották el a tüzet és akadályozták meg annak továbbterjedését. A földlökések következtében az osakoi villa mosművek erősen megrongálódtak.

A kormánypárt győzött a japán választásokon

Tokió, február 22. (Rador.) A máig beérkezett eredmények alapján a választásokon a következő helyzet alakult ki: A Minseito-kormánypárt 155, a Seiyukai ellenzéki párt 112, a socialista párt 15, a Slovakai párt 15, a Kokumin párt 9 és a

függetlenek 24 mandátumot kaptak. Végleges eredmények csak holnap lesznek ismeretesek. Azt hiszik, hogy a Minseito párt 210 mandátumot fog megkapni a 466 közül és több kispárttal való koalíciója által kormányon fog maradni.

Göbbels a „zsidó világellenség” ellen szónokolt Magdeburgban

„A nemzeti szocializmus egyedüli célja, amit ma szolgál Németország erejének növelése”. A néci-miniszternek nem tetszenek a spanyolországi események. Nagy fegyverkezést hajtanak végre a náciak a Saar-vidéken

Berlin, február 22. (Rador.) Dr Göbbels egy Magdeburgban tartott négyülésen felszólalt és többek között ezeket mondta:

— Minderki kötelessége ingadozás nélkül folytatni a harcot a harmadik birodalom erősítése és fejlesztése érdekében, amely a világpolitikai helyzet szempontjából elég nehéz

RIGOLETTO-ból, BOHÉMÉLET-ből

helyzetben van. Az egyedüli cél, amit a nemzeti szocializmus ma szolgál, Németország erejének növelése és hogy a német népet képessé tegye lélnie a világgal szembeni megvédésére. Nem azért jöttünk ha atomra, hogy a világnak hizegünk, hanem hogy jobb jövő felé vezessük népünket. Mit hogy a harcok éveiben a remény szocializmusnak bátorisága volt dacolni a népszerűtlenséggel, éppen úgy ma sem számít muló s kerekre. Az

állam megfelelő eszközök felet rendelkezik, hogy fentartsa magát kizárólag saját szervei erejéből. Valahányszor a Fűh er felszólal valamilyen külpolitikai problémával kapcsolatban, az egész világ tudja, hogy ő által egész Németország, a béke egy erős szíge beszélt.

Göbbels ezután a zsidó világellenségről beszélt, amelynek egyik képviselője néhány nappal ezelőtt gyilkos revort emelt a nemzeti szocializmus egyik vezetője ellen. Sajnálóval az a sajtó — mondotta a propaganda-miniszter — amely azt állítja, hogy nem a gyilkosság elkövetője, hanem az áldozat a bűnös.

Göbbels végül emlékeztetett a délamerikai és spanyolországi eseményekre, amelyek szerint az bizonyítják, hova vezet az igazság.

„Ének szárnyán”

c. világfilm a filmművészet koronája.

JAWOL

a legideálisabb idegesillapító.

Gyógyít hűlést, grippát.

Szünetet fej. és fogfájást.

ellenében a németországi rendezett állapotokkal.

— Semmit sem fogunk kihagyni programunkból. Előttünk hosszú ut áll és ezen az uton senkinek sem szabad a fáradságtól elkedvetlennedni — fejezte beszédét de Göbbels.

London, február 22. (Rador.) A Daily Telegraph (Saar-vidéki levelezője hirt ad arról, hogy a vidéken serény katonai kiképzés folyik. Enfieldben nagy légitöltő-bázist építettek, amit drótsövények vesznek körül és szigorúan őrznek. Itt számos földalatti hangár van. A saarbrückeni kaszárnyák lakóit el távolították és most várják a katonai csapatok érkezését. Hír szerint csak ürügyet várnak a Rajna-vidék remilitarizálására.

A schwerini törvényszék halálra ítélte Seefeldet, a gyermekek tömeggyilkosát

Berlin, február 22. (Rador.) Több mint egy hónapig tartó tárgyalás után a schwerini törvényszék ma hirdetett ítéletet Adolf Seefeld perében, akit 12 gyermek meggyilkossága miatt halálra és ezenfelül — jogi abszurdumként — 12 évi sulyos börtönrre ítélték.

Több éve már, hogy Brandenburg és Schwerin környékén tömegesen tűntek el a fiatal fiúk, de a gyilkos személyét csak nemrég derítették ki. Seefeld vándorász, Tik-Tak bácsi, ahogyan nevezték, volt a gyilkos, aki általában bonbonokkal kedveskedett a gyermekeknek. Gyanússá tette magát és a rendőrség letartotta. Az ügyész szerint talán a harmincat is meghaladja Seefeld áldozatainak száma, a több mint száz izgatott követelt el természetellenes merényletet fiatal gyermekek ellen.

Seefeld az ítéletet nyugodtan fogadta.

László Fülöp festőművészt kihallgatáson fogadta a király

Bucuresti, február 22. Az uralkodó mezejemen fogadta László Fülöp magyar festőművészt, aki az angol királyi családnak kedves portréfestője.

A bombay-i hindu orvosok kongresszusa kimondotta a német orvosságok bojkottját

Bombay, február 22. (Rador.) A bombay-i orvosok kongresszusa határozati javaslatban kimondta a német orvosságok bojkottját, megőrásképpen azért, amiért Hitler egyik multkori beszédében becsmérlő kijelentéseket tett a színes fajokra.

„Bixádi víz”
A Bixádi víz a legújabb és legjobban használt víz a világon és mindig kellemes a kapható mindenütt Cluj, Ierapoli, Vitoria, St. Carlos, Regale, Portugalia.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. Nyomása Cluj, Strada Baroc L. Pop 10. Telefonszám: 8-61

CIENZI

ROM
Faxa postai
plátó is nu
No. 324718/9
18. Telefon: 8
Havonta 110,
Évre 800, egészévre
Éldre: Havonta 2,
Élévre 12, egészévre
Éltékek díjazás az
KELET az er
Éség egyetlen
Éltékek utánn
És megjelölés

Jugoszlávia
nem járul h

Benes Károly
a dunai pre

Belgrád, február
zások folytatásaké
zásokon lezögezett
tásaképpen, mint je
lán csehszlovák m
ba érkezett, ahol Sz
elnökkel és a több
sokkal tárgyalást
ügyében.

A tárgyalásokról
munké még nem t
tekintő pozitívumok
tet, hogy a dunai p
a kisantant szívesen
álló államok csatlak
kintben Prágában
hatóságokat vetette
Milán közölt Sztolja
kel is.

Egyébként a Ho
tárgyalásairól kiad
sulyozza a kisantant
teljes összhangot és
lehetőleg elkerüljék
álló dunai államok
ellentétek kimélyül.

Hangoztatja még
dunai államok gazd
rekvó célkitűzés ne
állam ellen sem é
számít a többi dun
hatalmak támogatá
szágára is.

A prágai terv
mok gazdasági eg
tüzi ki céljával, am
de gazdasági vona
Németország ellen

A belgrádi tan
jelentőségén kívül
mel az a hír, me
francia-olasz bará
val fenyegetőznek
angol alsóház ma
politikai vita is,
valószínűleg nyila
ciók ügyéről is.

A belgrádi te
latban alábbi jele
Hivat
tanác

Belgrád, febru
vák miniszterelnö
ban megko zoru
rály és az Ismeret
togatás után a
minisztérium ált
zártkörű dezsóné
megbeszéléket
miniszterelnökkel
talos jelentést ad
zött a következő
Vizsgálat tárg
talános helyzetet
leges feltételeire
eszmecserek utá
miniszterelnökök